

**Миколаївський національний університет
імені В.О.Сухомлинського
Наукова бібліотека**

**Серія
«Галерея творчих особистостей
Миколаївщини».
Вип.4.**

Микола Миколайович Аркас: погляд із сьогодення

Біобібліографічний покажчик

Миколаїв – 2018

УДК 016:94

ББК 91.9:63.3 (4УКР-4М)

A 82

Упорядник:

Вілкул В.Д. – зав. сектору науково-інформаційної роботи
Наукової бібліотеки МНУ імені В.О. Сухомлинського

Науковий редактор:

Сімоненко Н.Є. – директор Наукової бібліотеки МНУ імені
В.О. Сухомлинського

Технічне редагування:

Кафтан. Н.В. – бібліотекар інформаційно-бібліографічного відділу
Наукової бібліотеки МНУ імені В.О. Сухомлинського

A-82 Микола Миколайович Аркас: погляд із сьогодення:
біобібліогр.показчик / Наукова бібліотека МНУ імені
В.О. Сухомлинського; упоряд. В.Д. Вілкул. – Миколаїв, 2018. – 55с. –
(Сер. «Галерея творчих обистостей Миколаївщини». – Вип. 4.)

Четвертий випуск біобібліографічного показчика із серії «Галерея творчих особистостей Миколаївщини» присвячений 165-річниці від дня народження історика, композитора, етнографа, засновника Миколаївської «Просвіти» М.М. Аркасу. У показчику представлено бібліографію творчого доробку, епістолярної спадщини М.М. Аркаса, документів про життя та діяльність історика. Показчик є продовженням попереднього видання «Микола Аркас у вимірі часу» 2014 року.

Посібник адресовано педагогічним та науковим працівникам, бібліотекарям, студентам і всім, хто цікавиться проблемами історії України та національної культури, історичними постатями.

Зміст

Від упорядника.....	4
Життєвий шлях, просвітницька та мистецька діяльність М.М. Аркаса.....	6
I. Твори М.М. Аркаса.....	8
1.1 Вибрані твори.....	8
1.2 Епістолярна спадщина.....	9
II. Література про життя та діяльність М.М. Аркаса	10
2.1 Біографічна довідка	10
2.2 З фондів державних архівів та музеїв	14
2.2.1 Фонди Державного архіву Миколаївської області.....	14
2.2.2 Фонди Миколаївського обласного краєзнавчого музею	16
2.3 Збірки документів. Монографії. Дисертації.....	17
2.3.1 Монографії.....	18
2.3.2 Дисертації.....	20
2.4 Публікації в навчальних посібниках, альманахах, наукових збірниках.....	21
2.5 Публікації в матеріалах наукових конференцій, Аркасівських читань.....	34
2.6 Публікації в періодичних виданнях.....	42
2.7 Опера «Катерина».....	48
Допоміжний апарат.....	51
Бібліографічні посібники.....	51
Іменний покажчик авторів праць про М.М. Аркаса.....	52

Від упорядника

*Аркасівське небо! Аркасівське поле
Початок «Просвіти»! І слово живе!
Натхненна Аркасом вкраїнська воля,
Хай славиться вічно і вічно живе!*
(Ода Миколі Аркасу. Сл. Т. Ліщинської)

Історична наука завжди віддавала належне місце висвітленню життя та діяльності видатних особистостей. Нині актуальним стає детальне вивчення й осмислення ролі та місця конкретної особистості у складних процесах становлення і розвитку суспільства.

Створення індивідуальних біографічних портретів видатних діячів української історії є важливою складовою частиною відтворення загальноісторичного процесу. Висвітлюючи індивідуальне: творчість, світогляд, життєву позицію кожного, у всій повноті відкривається сучасна епоха.

У процесі відродження національної культури і духовності українського народу виняткова роль належить краєзнавству з його невичерпними можливостями для виховання і навчання.

Микола Миколайович Аркас, який жив і творив на Миколаївщині і став головною складовою південноукраїнської еліти, посідає почесне місце в галереї видатних земляків. Для миколаївців він приклад невтомного служіння рідному народові.

Микола Аркас – багатогранна особистість. У ньому поєдналися талант історика, педагога і вихователя, композитора, поета, етнографа, громадського діяча та істинного патріота рідного краю. Потреба в більш повному розгляді та об'єктивному осмисленні спадщини М.М. Аркаса, а також відзначення його ювілейної дати, спонукали співробітників бібліотеки підготувати біобібліографічний покажчик *«Микола Миколайович Аркас: погляд із сьогодення»*. Він допоможе науковцям і студентам глибше розкрити історію півдня України, її культури, просвітництва через постать М. Аркаса та сприятиме впровадженню нових форм, підходів щодо творчого використання спадщини нашого земляка.

Даний покажчик є продовженням попереднього видання «Микола Миколайович Аркас у вимірі часу» із серії «Галерея творчих особистостей Миколаївщини. Вип.1» 2014 року і присвячений 165-й річниці від дня народження.

Цільове призначення покажчика – розкриття сучасних проблем історико-педагогічної науки через постать М.М. Аркаса.

Мета посібника:

-здійснення цілісного зібрання праць М.М. Аркаса та публікацій вітчизняних учених;

-задоволення інформаційних потреб науковців, педагогів, аспірантів та студентів, які вивчають спадщину М. Аркаса;

-створення інформаційної бази для подальших наукових досліджень.

Показчик відкриває стаття упорядника **«Життєвий шлях, просвітницька та мистецька діяльність»**, в якій висвітлено біографію історика і його педагогічні погляди.

Основний матеріал структуровано за розділами. У межах розділу документи розміщено за зведеним українсько-російським алфавітом.

Розділ 1. «Твори М.М. Аркаса» відображає окремі видання та епістолярну спадщину історика.

Розділ 2. «Література про життя та діяльність М.М. Аркаса» включає публікації науковців, присвячених життєвому і творчому шляху М.М. Аркаса. Їх згруповано в семи підрозділах:

«Біографічна довідка», «З фондів державних архівів та музеїв», «Збірки документів. Монографії. Дисертації», «Публікації в навчальних посібниках, альманахах, наукових збірниках», «Публікації в матеріалах наукових конференцій, Аркасівських читань», «Публікації в періодичних виданнях», «Опера «Катерина».

Видання налічує 400 позицій з суцільною нумерацією. Описи та скорочення слів здійснено згідно з чинними стандартами України. Більшість публікацій переглянуто de visu. Підбір документів закінчено 1 серпня 2018 року.

При підготовці показника використані фонди Наукової бібліотеки МНУ імені В.О. Сухомлинського та провідних бібліотек м. Миколаєва. Джерелами пошуку документів слугували також Інтернет-ресурси, прикнижкова та пристатейна бібліографія, джерела дисертаційних досліджень. Виходячи з читацького призначення видання, основними принципами відбору матеріалів для бібліографування були: науковість, повнота, достовірність.

Для зручного та ефективного користування посібником розроблено **допоміжний апарат**, який представлено:

-статею від упорядника

-схемою згрупування (зміст)

-іменним показником авторів публікацій про М.М. Аркаса

-бібліографічними показниками

Біобібліографічний показник рекомендовано науковцям, викладачам, аспірантам, пошукувачам, студентам, бібліотечним працівникам і всім, кого цікавить історія рідного краю, життя та освітня діяльність М.М. Аркаса

Життєвий шлях, просвітницька та мистецька діяльність

М.М. Аркаса

Микола Миколайович Аркас народився 7 січня 1953 року (26 грудня 1852 р.) в м. Миколаєві в заможній аристократичній родині. Його прізвище походило від назви давньогрецької провінції Аркадія, звідки вели родовід Аркаси. Батько – головний командир Чорноморського флоту і портів, мати – з давнього козацького роду Богдановичів. Дитячі та юнацькі роки пройшли на території Миколаївщини, де він навчався в Миколаївському реальному училищі. З 1866 по 1870 рік Микола Аркас навчався в приватній Одеській гімназії Стародубцева. В 1871-1875 роках – на відділенні природничих наук фізико-математичного факультету Новоросійського (Одеського) університету. В 1876 р. перебував на державній службі в канцелярії військово-морського відомства у Миколаєві, буа ад'ютантом командира Чорноморського флоту. Обіймав високі посади у губернаторському управлінні, був почесним мировим суддею, мав цивільний чин дійсного статського радника. Одружений з донькою військово-морського офіцера Шишкіна – Ольгою Іванівною. Мав доньку Оксану і два сини – Петра та Миколу.

На формування світогляду М. Аркаса значний вплив мали учителі Одеської гімназії: викладач історії А. Смоленський та вчитель музики П. Ніщинський, який навчив майбутнього композитора теорії та композиції музики, виконавському мистецтву. Помітну роль відіграло знайомство з видатним драматургом, режисером і композитором М. Кропивницьким. М. Аркас брав участь у його виставах «Одеського нового театру».

Написана М. Аркасом опера «Катерина» належить до української оперної класики. Прем'єра відбулася 12 лютого 1889 р. у Москві. Після цього оперу показували по всій Росії. В 1899 р. трупа М. Кропивницького представила «Катерину» в Києві. Протягом п'яти років оперу побачили і почули глядачі Варшави, Вільно, Катериногдара, Луцька, Львова, Одеси. Тяжка хвороба не дала змоги Миколі Миколайовичу більше грати на фортепіано. Опера «Катерина» залишилася єдиною у творчому доробку М. Аркаса-композитора. У спадок народу він залишив численні вокальні твори, романси та дуети. Він став відомим як упорядник 80 українських народних пісень.

На початку ХХ ст. М. Аркас захопився історією України. Основною працею як історика є «Історія України-Русі», написана українською мовою та видана на кошти автора в 1908 р. тиражем у 7 тисяч примірників.

Опублікована в Петербурзі в друкарні «Общественная польза» під редакцією В.Д. Доманицького. Після смерті М. Аркаса, в 1912 р. з'являється книга «Історія України-Русі з малюнками. Написав Микола Аркас. Друге видання. Краків. Накладом Ольги Аркасової. 1912». Ця робота суттєво відрізнялася від оригінальної праці М. Аркаса.

Ще одним здобутком М. Аркаса стало заснування «Просвіти» в Миколаєві, яка розгорнула активну громадсько-культурну діяльність.

На власні кошти М. Аркас відкрив у с. Богданівка народну чотирирічну школу з українською мовою викладання та став ініціатором по проведенню щорічних Шевченківських свят. Своєю невтомною діяльністю з пропагування української мови, культури, історії зробив значний внесок в укріплення національної самосвідомості українського народу.

Помер М. Аркас 13 (за новим стилем – 26) березня 1909 р. у Миколаєві. Похований на міському кладовищі в родинному склепі. Обласним управлінням культури встановлена премія імені М.М. Аркаса.

Розділ І. Твори М.М. Аркаса

1.1 Вибрані твори

1. **Аркас, М.М.** З родинної хроніки. Поезії. Дума про похід половців Новгород-Сіверського князя Ігоря Святославовича у 1185 р. / упорядник та автор передм. В.І. Ульяновський. – Миколаїв, 1993. – 232 с.
2. **Аркас Микола.** Історія Північної Чорноморщини. – Т.1 (Від найдавніших часів до початку формування Київської держави). – Торонто, 1969.
3. **Аркас, М.** Історія України-Русі. – Б.м., – 1908. – 384 с.
4. **Аркас, М.** Історія України-Русі / М. Аркас. – Вступне слово і коментарі В.Г. Сарбея. – К. : Вища школа, – 1990. – 456 с.
5. **Аркас, М.М.** Історія України-Русі. – [Друге видання]. / М.М. Аркас. – Краків : накладом Ольги Аркасової, 1912 р. – 234 с.
6. **Аркас, М.М.** Історія України-Русі / Микола Миколайович Аркас: / [переднє слово П.М. Гвоздицького]. – 3-тє факс. вид. – К : Вища школа, 1993. – 414 с.
7. **Аркас, М.М.** Історія України-Русі : науч. издание / М.М. Аркас. – Николаев : Маяк, 1994. – 392 с.
8. **Аркас, М.М.** Історія України-Русі з малюнками / М.М. Аркас; передм. П.Н. Гвоздицького. – 3-є вид. – К. : Вища школа, 1993. – 414 с.
9. **Аркас, М.М.** Подорож до Одеси / М.М. Аркас // Рідний край. – Полтава, 1906 – № 46. – С. 3-4.

10. **Аркас, М.** Що спонукало мене перекласти Гомерову «Ілліаду». З 22-ї пісні переклад «Поєдинок і смерть Гектора» / М.М. Аркас // Визвольний шлях: суспільно-політичний і науково-літературний місячник. – 1954. – Лондон : Українська видавнича спілка, Кн. 10. – С. 71-90.

1.2 Епістолярна спадщина

11. **Камінський, Ф.** Листування Лесі Українки з М.М. Аркасом / Ф. Камінський // Науково-інформаційний бюлетень Архівного Управління УРСР. – 1963. – № 4. – С. 43-48
12. **Ульяновський, В.І.** «Здається, усьому б допоміг...»: маловідомі листи Миколи Аркаса / В.І. Ульяновський // Архіви України. – 1993. – № 1-3.
13. Фонди Миколаївського обласного краєзнавчого музею. Поетичні проби М.М. Аркаса. – Д – 24022.
14. Фонди Миколаївського обласного краєзнавчого музею. – Д – 14782 : Чернетка листа М.М. Аркаса до М.Л. Кропивницького з нагоди 30-ти річного ювілею. 1870 р.
15. Фонди Миколаївського обласного краєзнавчого музею. Записки М.М. Аркаса про с. Стара Богданівка Миколаївської області. – КВ – 2565.
16. Фонди Миколаївського обласного краєзнавчого музею. Записки про «Історію України-Русі» М.М. Аркаса. – Д – 3556.
17. Фонд Миколаївського обласного краєзнавчого музею. Д-8882. Щоденник М.М. Аркаса за 1875 рік.
18. Фонд Миколаївського обласного краєзнавчого музею. Д-14781. Чернетка листа М.М. Аркаса до М.Л. Кропивницького від 8 жовтня 1900 р.

19. Фонд інституту рукопису національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. Ф. 114 («Просвіта» у Києві). Ш № 414 (Лист М.М. Аркаса до В.П. Степаненка від 30 червня 1906 р.)

Розділ II. Література про життя та діяльність

2.1 Біографічна довідка

20. Адрес – календарь и справочная книга Николаевского градоначальства на 1904 г. – Николаев: Русская типолитография, 1903. – 480 с.
21. **Аркас, М.М.** / управління культури Миколаїв. обл. держ. адміністрації. – Миколаїв : Нова палітра, 2010. – 7 с.
22. **Аркас, М.М.** // Енциклопедія історії України / редкол. В.А. Смолій. – К. : Наукова думка, 2005. – Т. 1. А-В. – С. 120-121.
23. **Аркас, М.М.** // Радянська енциклопедія історії України. – В 4-х томах. – К. : УРЕ, 1969. –Т. 1. – С. 72.
24. **Аркас, М.М.** // Короткий словник з історії України. – К.: Вища школа, – 1994. – 456 с.
25. **Аркас Микола** // Енциклопедія українознавства / за заг. ред. В. Кубійовича. – В 3-х томах. – [Репринтне відтворення видання 1955-1984 років]. – Львів, 1993. – Том I. – 680 с.
26. **Аркас Микола** (1952-1909) – письменник, історик, культурно-освітній діяч // Нарис історії «Просвіти». – Львів – Краків-Париж, 1993. – С. 119.
27. **Аркас Микола Миколайович** // Довідник з історії України.(А-Я) : посібник для серед. загальноосвіт. навч. закладів / за заг. ред. І. Підкови, Р. Шуста. – 2-ге вид., доопр. І випр. – К.: Генеза, 2001. – С. 32.

28. **Аркас Микола Миколайович.** Український історик, етнограф, композитор і громадський діяч // Провідники духовності в Україні / за заг. ред. І.Ф. Кураса. – К. : Вища школа, 2003. – С. 34-35
29. **Аркас Микола Миколайович** // Українська радянська енциклопедія. – К., 1997. – Т.1. – С.246.
30. **Аркас Микола Миколайович** // Український радянський енциклопедичний словник. – В 3-х томах. – К. : Головна редакція УРЕ, 1986-1987. – Т.1. – С. 101.
31. **Аркас Микола Миколайович** – перший // Миколаївці: визначні історики і краєзнавці минулого: навч. посібник для студ. вищих навчальних закладів. – Миколаїв, 2005. – С.16-21.
32. **Аркас Микола Миколайович (1853-1909)** // Миколаївщина: літопис історичних подій, – Херсон: Вид-во «Олді-плюс», 2012. – С. 680-681.
33. **Аркас Микола Миколайович** // Енциклопедія сучасної України. – К., 2001. – Т.1. – С. 647-648.
34. **Аркас Микола Миколайович** [26. XII 1852 (7.1.1853)-13(26).III 1909] // Українська літературна енциклопедія. – К., 1988. – Т.1. – С.86-87.
35. **Аркас Микола Миколайович** // Слава і гордість Миколаївщини : навч. посібник / М.М. Шитюк, Є.Г. Горбуров, К.Є. Горбуров. – Миколаїв: Видавець Шамрай П.М., 2012. – С. 19-21
36. **Аркас Микола Миколайович.** Композитор, історик, військовий, культурно-освітній і громадський діяч // Діячі науки і культури України: нариси життя та діяльності / О.В. Даниленко, Л.В. Іваницька, Н.В. Терес та ін.; за заг. ред. А.П. Коцура. – К. : Книги – ХХІ, 2007. – С. 20-23.
37. **Аркас Микола Миколайович** // Митці України : енциклопедичний довідник. – К., 1992. – С. 31.

38. **Аркас Микола Миколайович** // Корифеї української науки. Нариси про видатних діячів науки і техніки / за ред. В.П. Шкварця. – Миколаїв, 2000. – С. 166-167.
39. **Аркас Микола Миколайович** // Енциклопедія освіти / гол. ред. В. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – С. 28-29.
40. **Аркас Микола Миколайович (1853-1909)** // Шкварець В.П., Мельник П.Ф. Історія рідного краю. Миколаївщина : навч. посібник. – 2-ге вид., доопр., випр., доп. – Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. П.Могили; Одеса : ТОВ Від, 2003. – С. 248-249.
41. **Аркас Микола Миколайович** / В. Ульяновський // Енциклопедія сучасної України. – В 9-ти томах. – К., 2001. – Т.1. – 800 с.
42. **Аркас Микола Миколайович** // Хто є хто на Миколаївщині. Видатні земляки. – К. : [б.в.]. – 2005. – С. 16.
43. **Аркас Микола Миколайович** // Українська педагогіка в персоналіях : у 2-х кн. : навч. посібник / за ред. О.В. Сухомлинської. – К. : Либідь, 2005. – Кн.1. – С. 433-436.
44. **Аркас Микола Миколайович** // Живлюща сила Ємигії : літературна антологія Миколаївщини / гол. ред. В.І. Шуляр; уклад. : І.Ю. Береза, П.М. Водяна, В.І. Марущак та ін. – Миколаїв, 2014. – С. 20-27.
45. **Аркас, Н.Н.** // УСЭС : в 3-х т. – К., 1988. – Т.1. – С. 98.
46. **Аркас, Н.Н.** [Пам'ятник] // УСЭ. – 2-е изд. – К., 1978. – Т.1. – С. 214.
47. **Аркас, Н.Н.** // Лифанов В.Р. Николаев 1789-1989. Страницы истории : справочник / В.Р. Лифанов, В.А. Милущенко. – Одесса : Маяк, 1989. – С. 28.
48. **Аркас, Н.Н.** // Почетные граждане г. Николаева : альбом. – Николаев : [б. и.], 1991.

49. **Аркас Николай Николаевич** // Николаевцы : энциклопедический словарь, 1789-1999. – Николаев, 1999. – С. 44.
50. **Аркас Николай Николаевич** / Ковалева О.Ф. Аркас Николай Николаевич (1852-1909) // Ковалева О.Ф., Чистов В.П. Очерки по истории культуры Южного Прибужья. Кн. 3. Музыкальная и художественная культура. Градостроительство. Музеи и памятники. Печать. – Николаев. – 2002. – С. 40-48.
51. **Аркас Николай Николаевич** // А. Ткаченко Знаменитые украинцы / А.Ткаченко. – К. : Аристей, 2005. – С.8-14.
52. **Аркас Николай Николаевич** // Театральная энциклопедия. – В. 5-ти томах / глав. ред. С.С. Мокульский. – М.: Советская энциклопедия, 1961. – Том 1. – С. 279.
53. **Березовська, Т.** Історичні портрети роду Аркасів. – Миколаїв. – 2005. – 215 с.
54. **Березовська, Т.** Микола Миколайович Аркас – культурно-освітній та громадський діяч / Т. Березовська // Шевченківський енциклопедичний словник Миколаївщини. – Миколаїв, 2014. – С. 22-23.
55. **Венгеров, С.А.** Критико-биографический словарь русских писателей и ученых / С.А. Венгеров. – СПб., 1889. – Т. 1. – 910 с.
56. Гармонічна особистість: До 150-річчя від дня народження М.М. Аркаса // Знаменні дати: календар знаменних і пам'ятних дат. – 2003. –С. 11-14.
57. **Крючков, Ю.С.** Николай Николаевич Аркас // Крючков Ю.С. История Николаева : «Возможности Киммерии», 1996. – С.125-126.
58. **Микола Аркас** // Семчишин М. Тисяча років української культури / М. Семчишин. – К. : АТ : Друга ріка, 1993.

59. **Микола Миколайович Аркас** // Історія України в особах : навч. посібник. – Ч.1. – Миколаїв, 1993. – С. 21-23.
60. **Микола Миколайович Аркас** // Література рідного краю : посібник-хрестоматія. – Миколаїв, 1994. – С. 13-19.
61. **Муха, А.** Аркас Микола Миколайович / А. Муха // Композитори України та української діаспори : довідник. – К. : Муз. Україна, 2004. – С. 17-18.
62. Русский биографический словарь : в 25-ти томах. / под ред. А.А. Половцева]. – Издательство Санкт-Петербургского Императорского Русского исторического общества: Типография И.Н. Скороходова, 1896. – Т. 1. – 892 с.
63. **Савчак, Г.Я.** Микола Миколайович Аркас (1852-1909) / Г.Я. Савчак // Історія Українського та російського театру. – Миколаїв, 2008. – С. 137-145.

2.2. 3 Фондів Державних архівів та музеїв

2.2.1. Фонди державного архіву Миколаївської області

64. Державний архів Миколаївської області (далі – ДАМО). – Ф. 206 : Українське товариство «Просвіта», м. Миколаїв, Херсонського повіту Херсонської губернії (далі – Ф. 206). – Оп. – Спр.2 : Украинское общество «Просвита» г. Николаев. Отчеты о работе совета общества «Просвита». Протоколы общих собраний членов общества. Переписка между отделами и членами общества по производственным вопросам. – 146 арк.
65. ДАМО. – Ф. 206. – Оп.1 : Документи відділу книгозбірні. – 156 арк.
66. ДАМО. – Ф. 206. – Оп. 1. – Спр.5 : Протоколи засідань Ради «Просвіти». – 86 арк.

67. ДАМО. – Ф. 206. – Оп. 1. – Спр. 6. : Статут українського товариства «Просвіта». – 152 арк.
68. ДАМО. – Ф. 206. – Оп. 1. – Спр. 9. Об'яви про призначення науково-літературних вечорів. – 7 арк.
69. ДАМО. – Ф. 206. – Оп. 1. – Спр. 14 : Вырезка из «Николаевской газеты» статьи «Украинский сепаратизм – историческая фикция». Переписка с градоначальником, полицмейстром, с правлением союза драматических и музыкальных писателей и др. учреждениями и лицами о проведении музыкальных вечеров и пр. Заявления и свидетельства членов «Просвиты». – 134 арк.
70. ДАМО. – Ф. 468 : Аркас Микола Миколайович – український композитор, голова товариства «Просвіта». – Оп. 1. – Спр. 2. – Арк. 8. – 18 арк.
71. ДАМО. – Ф.468. – Оп. 1. – Спр. 4. : Письма писателя Гринченко Б.Д. Аркасу Н.Н. – 12 арк.
72. ДАМО. – Ф.468. – Оп. 1. – Спр. 5. : Лист Д Дорошенка до М.М. Аркаса. 1908р. – 4 арк.
73. ДАМО. – Ф.468. – Оп. 1. – Спр. 7 : Письма редактора книги «История Украины-Руси» Доманицкого В.Н. Аркасу Н.Н. – 123 арк.
74. ДАМО. – Ф.468. – Оп. 1. – Спр. 12 : Письма редактора исторического журнала «Киевская старина» Науменко В. Аркасу Н.Н. – 4 арк.
75. ДАМО. – Ф.468. – Оп. 1. – Спр. 14 : Письма библиотекаря Одесской «Просвиты» Никовского А.В. Аркасу Н.Н. – 9 арк.
76. ДАМО. – Ф.468. – Оп. – Спр. 20. : Письма издателя М. Череповского, владельца музыкальных магазинов А.Б. Гутхейль и Л. Идзиковского Аркасу Н.Н. – 4 арк.
77. ДАМО. – Ф. 468. – Оп. 1. – Спр. 23 : Листи Хоткевича Г. Аркасу Н.Н. – 10 арк.

78. ДАМО. – Ф. 468. – Оп. 1. Спр. 24. : Лист С. Єфремова до М.М. Аркаса від 1 січня 1908 р. – 4 арк.
79. ДАМО. – Ф 468. – Оп. 1. – Спр. 26 : Письма и телеграммы обществ и учреждений Аркасу Н.Н. – 9 арк.
80. ДАМО. – Ф. 468. – Оп. 1. – Спр. 27 : Письма различных лиц членам семьи Аркаса Н.Н. – 12 арк.

2.2.2. Фонди Миколаївського обласного краєзнавчого музею (МОКМ)

81. Фонди МОКМ. Микола Миколайович Аркас – голова Миколаївського товариства «Просвіта». – Д – 3741.
82. Фонди МОКМ. Адмірал М.А. Аркас. – Д – 8882.
83. Фонди. МОКМ. Записки про «Історію України-Русі» М.М. Аркаса. – Д – 3556.
84. Фонди МОКМ. Записки М.М. Аркаса про с. Стара Богданівка Миколаївської області. – КВ – 2565.
85. Фонди МОКМ. – Д – 14782. Чернетка листа М.М. Аркаса до М.Л. Кропивницького з нагоди 30-ти річного ювілею. 1870 р.
86. Фонди МОКМ. Військово-морська справа у родині Аркасів. – Д – 24304.
87. Матеріали науково-збиральницьких експедицій Миколаївського краєзнавчого музею. – Вс.д. – 5277. Спогади про М.М. Аркаса мешканців с. Христофорівка Баштанського р-ну Миколаївської обл. Записала завідувача відділом Березовська Т.В. – 1998 р.

88. Матеріали науково-збиральницьких експедицій Миколаївського краєзнавчого музею. – Вс.д.-4205. Спогади про родину Аркасів мешканців села Стара Богданівка Миколаївського району Миколаївської області // Матеріали експедицій МКМ – [Упорядник Старший науковий співпрацівник Березовська Т.В.] – Жовтень 1992 р.
89. Фонди МОКМ. – Д-24301. Листи Ю. Литвина до М.М. Аркаса 1907 р.; [Колекційний опис].
90. Фонди МОКМ. – Д-3741. Лист Херсонської повітової управи до М.М. Аркаса з подякою за відкриття школи в с. Балацькому. 1889 р.
91. Фонди МОКМ. – Д-24302. Листи Ю.Т. Литвина до М.М. Аркаса 1908 р.; [Колекційний опис].
92. Фонди МОКМ. – Д-16878. Генеалогія родів Аркасів і Богдановичів. 1919. – Мал.
93. Фонди МОКМ. – Д-16879. Родинне дерево Аркасів. 1910 р. – Мал.
94. Фонди МОКМ. – Д-11357. Лист С.П. Аркаса до начальника Морського кадетського корпусу з проханням поновити онука. Без дати.
95. Фонди МОКМ. – Д-3737. План землі при с. Христофорівка Херсонської губернії. Володіння О.І. Аркас. 1905 р.

2.3 Збірки документів. Монографії. Дисертації.

96. Аркас, З.А. Сравнительная таблица эллинских поселений по Евксинскому Понту, безымянного автора с местами, назначенными на меркаторской карте Черного моря, последней описи, 1836 года капитан-лейтенанта Манганари 1-го. // Записки Одесского общества истории и древностей // Доступ <http://novoros.ws/literatura/zapiski-odesskogo-obshhestva-istorii-i>. – Т. 3.

97. Етичні та естетичні ідеали М.М. Аркаса / І.Ю. Береза, Л.В. Айзікова // Шануючи пам'ять патріота України. Документи і матеріали про життя та діяльність М.М. Аркаса. – Миколаїв, 1997. – С. 27-35.
98. Записки Одеського товариства історії і старожитностей // Доступ <http://novoros.ws/literatura/zapiski-odesskogo-obshhestva-istorii-i>.
99. Календар «Просвіти» за 1910 р. – Львів, 1910. – 124 с.
100. Річне справоздання з діяльності Українського Товариства «Просвіта» Миколаєва за 1907 р. – Миколаїв, 1907. – 146 с
101. Справоздання з діяльності Українського Товариства «Просвіта» у Миколаєві за 1907 рік. – Миколаїв, 1908. – 168 с.
102. Статут Українського товариства «Просвіта» у Миколаєві. – Миколаїв, 1907. – 124 с.
103. Шануючи пам'ять патріота України. Документи і матеріали про життя та діяльність М.М. Аркаса. – Миколаїв, 1997. – 320 с.
104. **Яковлев, В.** Николай Андреевич Аркас // Записки Одесского общества истории и древностей // Доступ <http://novoros.ws/literatura/zapiski-odesskogo-obshhestva-istorii-i>. – Т. 15

2.3.1 Монографії

105. **Аркас, З.А.** Описание Ираклийского полуострова и древностей его. История Херсонеса / З.А. Аркас. – Николаев, 1879. – 678 с.
106. **Аркас, З.А.** Начало учреждения Российского флота / З.А. Аркас // Записки Одесского общества истории и древностей / З.А. Аркас. – Т.4. – Одесса, 1860. – 680 с.
107. **Березовська, Т.В.** Історичний портрет Роду Аркасів : монографія / Т.В. Березовська. – Миколаїв, 2005. – 215 с.

108. **Біднов, В.О.** Що читати по історії України. [Коротенька історіографія України] / В.О. Біднов. – Катериносла : Союз споживчих товариств, 1920. – 240 с.
109. **Бороздин, И.Н.** Новейшие археологические открытия в Крыму (раскопки на Гераклейском полуострове) / И.Н. Бороздин. – Москва, 1925. – 212 с.
110. **Борщак, І.** Ідея Соборної України в Європі в минулому / І. Борщак. – Париж, 1923. – Репринтне видання. – Львів, 1990. – 248 с.
111. **Бундюченко, Т.В.** Аркас Микола Миколайович. Шануємо пам'ять патріота України : монографія / Т.В. Бундюченко, В.П. Шкварець; за ред. В.П. Шкварця. – Миколаїв : Іліон, 2012. – 238 с.
112. **Гриневич, К.Э.** Сто лет Херсонесских раскопок (1827-1927) / К.Э. Гриневич. – Севастополь : Издание Херсонесского музея, 1927. – 214 с.
113. **Грушевський, М.С.** Історія України-Руси. – В 11 т. / М.С. Грушевський / редкол.: П.С. Сохань (голова) та ін. – К. : Наук. думка, 1991. – Кн. 12. – [Пам'ятки іст. думки України]
114. **Добровольський, О.А.** Кризь тисячоліття. Історія Миколаївщини в топонімах / О.А. Добровольський. – Миколаїв : Можливості Кіммерії, 1998. – 180
115. **Дружинина, Е.И.** Северное Причерноморье в 1775 – 1800 гг. / Е.И. Дружинина; АН СССР. Институт истории. – М., 1959. – 234 с.
116. **Ефименко, А.Я.** История украинского народа / А.Я. Ефименко. – С.-Петербург, 1906. – Вып. 2. – 389 с.
117. **Липинський, В.** Історичні студії та монографії. – В 5-ти т. – Україна на переломі 1657–1659. Замітки до історії українського державного будівництва в XVII-ім столітті / В. Липинський. – Київ – Відень, 1920. – Т.3. – 635 с.

118. **Лящук, Ю.А.** Історіографія Миколи Миколайовича Аркаса в контексті життєпису творчості та діяльності / Ю.А. Лящук, В.П. Шкварець; за ред. В.П. Шкварця. – Миколаїв : Іліон, 2012. – 145 с.: іл.
119. **Оглоблин, О.** Українська історіографія. 1917–1956. [Пер. з англ.] / О. Оглоблин. – К., 2003. – 253 с.
120. **Тункина, И.В.** Русская наука о классических древностях юга России (XVIII – середина XIX в.) / И.В. Тункина. – СПб., 2002. – 612 с.
121. **Шкварець, В.П.** Микола Миколайович Аркас: Життя. Творчість. Діяльність / В.П. Шкварець. – Миколаїв – Одеса, 2002. – 254 с.
122. **Шкварець, В.П.** Ілля Борщак. Життя, діяльність, творчість : монографічне дослідження. З додатком праць І. Борщака / В.П. Шкварець. – Миколаїв : Вид-во ТОВ Від, МДГУ ім. П. Могили, 2002. – 136 с.; 16 с.
123. **Шкварець, В.П.** Миколаївці – визначні історики і краєзнавці минулого : посібник / В.П. Шкварець. – Миколаїв: ТОВ Від, 2004. – 105 с.
124. **Якименко, С.І.** Педагогічні погляди та громадсько-просвітницька діяльність М.Аркаса : монографія / С.І. Якименко, Н.Г. Шарата. – Вид. 2-ге, доп. та перероб. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2014. – 232 с.

2.3.2 Дисертації

125. **Андріяш, В.І.** Внесок М.М. Аркаса у розвиток суспільно-політичної думки України: дис. ... канд. політ. наук: 23.00.01 / Вікторія Іванівна Андріяш. – Миколаїв, Миколаївський державний гуманітарний університет імені П. Могили, 2004. – 210 с.
126. **Березовська, Т.В.** Рід Аркасів: просопографічний портрет на історичному тлі доби: дис. ... канд. іст. наук: 07.00.01 / Тетяна Всеволодівна Березовська. – Одеса, Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова, 2003. – 208 с.

127. **Гриценко, В.П.** Громадська діяльність Миколи Аркаса: дис. ... канд. іст. наук: 07.00.01 / Віталій Петрович Гриценко. – Київ, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2008. – 202 с.
128. **Дорошенко, О.М.** Рід Скаржинських в історії Південної України (середина XVIII – початок XX століття): дис. ... канд. іст. наук: 07.00.01 / Оксана Миколаївна Дорошенко. – Одеса, Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова, 2010. – 208 с.
129. **Зякун, А.І.** Навчальна література з історії кінця 80-х-90-ті рр. XX ст.: історіографічний аналіз: дис. ... канд. іст. наук: 07.00.06 / Алла Іванівна Зякун. – К., НАН України. Ін-т укр. археології та джерелознавства ім. М.С. Грушевського, 2002. – 212 с.
130. **Шарата, Н.Г.** Педагогічні ідеї та громадсько-просвітницька діяльність М.М. Аркаса: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Наталія Григорівна Шарата. – Кіровоград, Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, 2009. – 204 с.

2.4. Публікації в навчальних посібниках, альманахах , наукових збірниках

131. **Андріяш, В.І.** Проблеми українського державотворення в епістолярній спадщині М.М.Аркаса // Наукові праці. Сер. : Політичні науки. – Миколаїв, 2001. – Т. 12. – С. 40-42.
132. **Андріяш, В.І.** Лекції М.М. Аркаса про українське козацтво / В.І. Андріяш // Українська державність: проблеми історії, права, економіки, мовознавства, філософії, політології. – Миколаїв : Одеса, 2001. – С. 223-223.
133. **Авраменко, О.** Про монографічне дослідження та навчальний посібник з Аркасіани / О. Авраменко, В.П. Шкварець // Науковий вісник МДУ імені В.О. Сухомлинського : зб. наук. праць. – Сер.: Історичні науки. – Миколаїв, 2014. – Вип. 3.34. – С. 114-116.

134. **Андріяш, В.І.** Відображення проблем українського державотворення в листах Миколи Аркаса до Євгена Чикаленка / В.І. Андріяш // Наукові праці. Сер. : Політичні науки. – Миколаїв, 2002. – Вип. 10. – С. 41-46.
135. **Андріяш, В.І.** Діяльність М.М. Аркаса по створенню українських шкіл на Миколаївщині / В.І. Андріяш // Традиції слов'янського просвітництва: шлях крізь століття. – Миколаїв, 2002. – С. 13-15.
136. **Андріяш, В.І.** Місце і роль М.М. Аркаса у відродженні національної школи / В.І. Андріяш // Наукові праці: науково-методичний журнал. Історичні науки. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. П. Могили, 2002. – Вип.4. – С. 104-108.
137. Аркадійці з-над Інгулу: літературно-публіцистичні матеріали про родину Аркасів-Богдановичів // Жадько В. Микола Аркас : роман-пошук. – К., 2008. – С.7-337.
138. Аркас Микола Миколайович (1853-1909) // Миколаївщина: літопис історичних подій. – Херсон : Вид-во «Олді-плюс», 2012. – С. 680-681.
139. Аркас Микола Миколайович (1853-1909) // Шкварець В.П., Мельник П.Ф. Історія рідного краю. Миколаївщина : навч. посібник. – 2-ге вид., доопр., випр., доп. – Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. П. Могили; Одеса : ТОВ Від, 2003. – С. 248-249.
140. **Аркас, М.** Микола Миколайович Аркас – мій незабутній батько / Микола Аркас // Визвольний шлях: суспільно-політичний і науково-літературний місячник. – 1966. – Лондон : Українська видавнича спілка. – Кн. 9-10. – С. 112-129.
141. **Аркас, М.М.** Подорож до Одеси // Жадько В. Благословенна святим Миколаєм / В. Жадько. – К. : «Департамент», 2000. – С. 556.
142. **Багмет, М.** Вшанування пам'яті М.М. Аркаса в Миколаївському гуманітарному університеті імені П.Могили / М.Багмет, В. Андріяш // Краєзнавчий альманах. – 2003. – № 1. – С. 94-96.

143. Батько Аркас // Бойчук С. Шановані незнайомці: миколаївці в переказах та легендах земляків / С. Бойчук. – Миколаїв : Вид-во Ірини Гудим, 2009. – Кн 2. – С. 52-57.
144. Береза, Ю.І. Етичні та естетичні погляди М.М. Аркаса / Ю.І. Береза // Шануючи пам'ять патріота України. Документи і матеріали про життя та діяльність М.М. Аркаса. – Миколаїв, 1997. - С. 33-35.
145. Береза, І. Листування Миколи Аркаса та Василя Доманицького / І. Береза, В. Русова // Освітнянські вітрила : гуманітарний альманах. 2006. – Миколаїв, 2006. – № 3-4. – С. 152-182.
146. Береза, І.Ю. Рецепція давньоукраїнської літератури в листуванні М.М. Аркаса / Ю.І. Береза // Просвітницька справа родини Аркасів. – Миколаїв, 2002. – 234 с. – С. 22-24.
147. Березовська Т.В. Микола Аркас: відомий і невідомий / Т. В. Березовська // Просвітницька справа родини Аркасів. – Миколаїв, 2002. – С. 28-32.
148. Березовська, Т.В. М.М. Аркас: шлях до «Просвіти» / Т.В. Березовська // Південна Україна: проблеми історичних досліджень : збірник наукових праць / Інститут історії НАН України. – Миколаїв, 1998. – С. 40-44.
149. Березовська, Т. Аркасівські місця на Миколаївщині / Т. Березовська. – Миколаїв : Атол, 2002. – 20 с.
150. Березовська, Т. До питання про публічне та приватне в житті Миколи Аркаса / Т. Березовська // Краєзнавчий альманах. – 2003. – № 1. – С. 26-29.
151. Березовська, Т.В. Духовні світи Миколи Аркаса // Лауреати обласної премії ім. М.Аркаса : альманах / уклад. І.І. Александренко. – Миколаїв : Атол, 2003. – С. 3-5.
152. Березовська, Т. Історичні портрети роду Аркасів. – Миколаїв. – 2005. – 215 с.

153. **Березовська, Т.** Микола Аркас у вимірі між професіоналізмом та патріотизмом / Т. Березовська // Краєзнавство. – 2013. – № 1. – С. 55-61.
154. **Березовська, Т.** Приватне листування флігель-ад'ютанта Миколи Андрійовича Аркаса з дружиною Софією Петрівною. 1853-1856 рр. (з колекції Миколаївського краєзнавчого музею) / Т. Березовська // Актуальні проблеми історії та культури України : зб. наук. праць. – Миколаїв – Одеса, 2000. – Ч. 2. – С. 41-46.
155. **Березовська, Т.В.** Титан українського Відродження М.М. Аркас : штрихи до портрета / Т.В. Березовська // Бузький літопис. – Миколаїв, 2003 (січень). – С. 42-45.
156. **Березовська, Т.В.** Щоденник молодого Аркаса як джерело формування його духовного космосу / Т.В. Березовська // Музейний часопис [До 90-річчя Миколаївського обласного краєзнавчого музею]. – Миколаїв, 2003. – С. 77-81.
157. **Бесараб, А.М.** М.М. Аркас та його «Історія України» / А.М. Бесараб // Проблемні сторінки історії, економіки, культури, політики України. – Миколаїв, 2008. – С. 154-16.
158. **Білик, В.** Яхтсмен і командор / В. Білик // Баштанському роду нема переводу. – Миколаїв, 2014. – Кн. 1. – С. 4-8.
159. **Богданцев, В.** «Історія України-Русі» М. Аркаса і сьогодення / В. Богданцев // Краєзнавчий альманах. – 2003 – №1 – С. 63-65.
160. **Бойчук, С.** Бібліотека Аркасів / С.Бойчук // Краєзнавчий альманах. – 2003. – № 1. – С. 21-25.
161. **Бойчук, С.** Шановані незнайомці: миколаївці в переказах та легендах земляків / С. Бойчук. – Миколаїв : Вид-во Ірини Гудим, 2009. – Кн. 2. - 128 с.
162. **Будак, С.В.** Аркас і його роль у відродженні національної школи / С.В. Будак // Зб. наук. праць. – Миколаїв, 2008. – С. 61-65.

163. **Бундюченко, Т.В.** Аркас Микола Миколайович. Шануємо пам'ять патріота України : монографія / Т.В. Бундюченко, В.П. Шкварець; за ред. В.П. Шкварця. – Миколаїв : Іліон, 2012. – 238 с.
164. **Бундюченко, Т.В.** Відбиток науково-історичного спадку М.М. Аркаса в українській історії / Т.В. Бундюченко., В.П Шкварець // Аркасівські читання: матеріали І Міжнародної наукової конференції, (14-15 квітня 2011 р.). – Миколаїв: МДУ імені В.О. Сухомлинського, 2011 р. – С. 15-18.
165. **Бундюченко, Т.В.** Громадсько-політична, науково-просвітницька діяльність та творчість Миколи Миколайовича Аркаса, його державницькі ідеї: історіографічний огляд проблеми / Т.В. Бундюченко // Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В.О. Сухомлинського : зб. наук. праць – Миколаїв : МДУ, 2010. – Вип. 3.28 : Історичні науки. С. 204-217.
166. **Бундюченко, Т.В.** Формування демократичного світогляду М.М. Аркаса під впливом родини / Т.В. Бундюченко // Наукові записки. Сер. : Історичні науки. – Вип. 16. – Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2012. – С. 72-77.
167. Внесок М. Аркаса в процес розбудови українського шкільництва // Якименко С.І. Педагогічні погляди та громадсько-просвітницька М.Аркаса : монографія / С.І. Якименко, Н.Г. Шарата. - Вид. 2-ге, доп. та перероб. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2014. – С. 86-106.
168. **Волос, О.** Господарська діяльність Миколи Аркаса як одна з мало-досяжних сторін його життя / О. Волос // Краєзнавчий альманах. – 2003. – № 1. – С. 60-63.
169. Гармонічна особистість: До 150-річчя від дня народження М.М. Аркаса // Знаменні дати : календар знаменних і пам'ятних дат. – 2003. – С. 11-14.
170. **Гирич, І.** Ще до проблеми «Аркас і Грушевський» / І. Гирич // Історія, історіософія, джерелознавство : історичний збірник. – К., 1996. – 96 с.

171. Гілея: науковий вісник : збірник наукових праць. Сер.: Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки / гол. ред. В.М. Вашкевич. – К. : ВІРУАН, 2010. – Вип. 30. – 528 с.
172. **Друмов, В.І.** Дослідники спадщини М.М. Аркаса: огляд сучасної історіографії / В.І. Друмов // Шануючи пам'ять патріота України. Документи і матеріали про життя та діяльність М.М. Аркаса. – Миколаїв, 1997. – С. 15-23
173. **Друмов, В.І.** Спогади М. Аркаса про подорож до Одеси (до історії товариства «Просвіта» / В.І. Друмов, Л.М. Цимбал // Шануючи пам'ять патріота України. Документи і матеріали про життя та діяльність М.М. Аркаса. – Миколаїв, 1997. – С. 64-69.
174. **Жадько, В.** Грек з душею українця : роман-пошук. – К. : Ін-юре, 2003.
175. **Жадько, В.** Микола Аркас : Роман-пошук / В. Жадько. – К. : СПД Жадько В., 2008. – 624 с.
176. **Жадько, В.** Микола Аркас : біографічна повість // Жадько В.О. Благословенне Святим Миколаєм. – К. : Департамент, 2000. – С. 391-513.
177. **Жадько, В.** Олімпієць із-над Інгулу : науково-публіцистична біографія Миколи Миколайовича Аркаса // Жадько В. Микола Аркас : роман-пошук. – К., 2008. – С. 337-551.
178. **Жадько, В.** З епістолярної спадщини композитора Миколи Аркаса // Жадько В. Благословенне святим Миколаєм / В. Жадько. – К. : «Департамент», 2000. – С. 519-554.
179. **Заковоротний, Д.** М.М. Аркас і український театр корифеїв у Миколаєві / Д. Заковоротний // Краєзнавчий альманах. – 2003 № 1. – С. 43-46.

180. **Зміст діяльності Миколаївської «Просвіти»** // Якименко С.І. Педагогічні погляди та громадсько-просвітницька діяльність М. Аркаса: монографія / С.І. Якименко, Н.Г. Шарата. – Вид. 2-ге, доп. та перероб. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2014. – С. 11-133.
181. **Іпатенко, Н.М.** Обласний конкурс юних істориків, присвячений пам'яті славетного земляка / Н.М. Іпатенко // Бібліотечка українознавства для вчителя : наук.-метод. вісник / Миколаїв. обласний інститут удосконалення вчителів. – Миколаїв, 1993. – Вип.1. – С. 19-21.
182. **Камінський, Ф.** Листування Лесі Українки з М.М. Аркасом / Ф. Камінський // Науково-інформаційний бюлетень Архівного Управління УРСР. – 1963. – № 4. – С. 43-48
183. **Карпенко, В.** Та блаженна безсонна ніч // Карпенко В.О. Тут, біля самого моря... : нариси, есе. – К. : Рад. письменник, 1989. – С. 154-166.
184. Козацькі ватажки та гетьмани України: укладені на основі «Історії України-Русі» Миколи Аркаса / упоряд. Я. Мальничук, Б. Карабін. – Львів : Рад. вид-во обл. управління по пресі, 1991. – 173 с.
185. **Кравець, Т.В.** Зміст та основні ідеї «Історії України-Русі» М.М. Аркаса / Т.В. Кравець // Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В.О. Сухомлинського: зб. наук. праць. Сер : Історичні науки. – Миколаїв : МДУ, 2009. – Вип. 28. – С. 172-182.
186. **Кравець, Т.В.** «Історія України-Русі» М.М. Аркаса – визначна пам'ятка історіографії кінця ХІХ – початку ХХ ст. / Т.В. Кравець // «Гілея» : науковий вісник : зб. наук. праць. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки. – Київ: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, Українська академія наук, 2010. – Вип. 30. – С. 151-163.

187. **Кравець, Т.В.** М.М. Аркас як провідний діяч українського національного відродження / Т.В. Кравець // Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету: зб. наук. праць. – Ізмаїл: Ізмаїльський державний гуманітарний університет, 2010. – С. 118-128.
188. **Кравець, Т.В.** Проблеми українського державотворення епістолярній спадщині М.М. Аркаса / Т.В. Кравець // Вісник Одеського національного університету : зб. наук. праць. – Одеса : Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова, 2009. – С. 113-121.
189. **Кочкуров, Р.Ю.** Вони прославили наш край своїми діяннями, працею та розумом / Р.Ю. Кочкуров. – Миколаїв, 2009.
190. **Кремінь, Д.** М.М. Аркас і українська література / Д. Кремінь // Краєзнавчий альманах. – 2003. – № 1. – С. 41-43.
191. Лауреати обласної премії імені Миколи Аркаса : альманах. – Миколаїв : Атолл, 2003. – 85 с.
192. **Липинський, В.К.** Історія України Миколи Аркаса / В.К. Липинський // Літературно-науковий вісник. – 1908. – Кн. VIII. – Т. XLIII. – С. 307-318.
193. **Лящук, Ю.А.** Микола Миколайович Аркас – визначний український історик, композитор, етнограф, фольклорист, просвітитель, поет, громадський діяч / Ю.А. Лящук // Студентська наука: погляд у майбутнє : зб. наук. праць викладачів, магістрантів, студентів Навчально-наукового Інституту історії та права МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2011. – Вип.10. – С. 208-222.
194. **Лящук, Ю.А.** Музична творчість М.М. Аркаса / Ю.А. Лящук // Студентська наука: погляд у майбутнє : зб. наук. праць викладачів, магістрантів, студентів Навчально-наукового Інституту історії та права МНУ імені В.О. Сухомлинського. – Миколаїв: МНУ, 2011. – Вип.10. – С. 222-227.

195. **Морозова, О.С.** Місце та роль М.М. Аркаса у відродженні національної школи / О.С. Морозова // Наукові праці. Сер.: Історичні науки. – Миколаїв : МДГУ ім.П. Могили, 2002. – Вип. 4. – С. 104-108.
196. Музыка в «Просвіте». Аркас Николай Николаевич // Ковалева О.Ф., Чистов В.П. Очерки истории культуры Южного Прибужья (от истоков до начала XX века). – Николаев, 2002. – Кн. 3: Музыкальная и художественная культура. - С. 36-39.
197. На чолі «Просвіти» // Жадько В.О. Микола Аркас: Роман-пошук. – К. : СПД Жадько В.О., 2008. – С. 127-149.
198. Науково-дослідний проект учнів Першої Української гімназії ім. М.М. Аркаса міста Миколаєва (до 100-річчя з дня смерті М.М. Аркаса) / наук. керівник Н.Г. Шарата // Якименко С.І. Педагогічні погляди та громадсько-просвітницька діяльність М. Аркаса : монографія / С.І. Якименко, Н.Г. Шарата. – Вид. 2-ге, доп. та перер. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2014. – С. 222-228.
199. **Никитин, В.И.** История и древности в жизни семейства Аркасов / В.И. Никитин // Материали I Міжнарод. наук.-практ. конференції, 14-15 квітня 2011. – Миколаїв : МНУ ім. В.О. Сухомлинського. 2011. – С. 12.
200. Обласна літературно-мистецька премія імені М. Аркаса // Лауреати обласної премії ім. Миколи Аркаса. – Миколаїв : Атол, 2003. – С. 5.
201. **Огренич, Н.** Краєзнавство – невід'ємна складова сходження суверенної України / Н. Огренич // Краєзнавчий альманах. – 2003. – №1. – С. 4-9.
202. **Онойко, А.** Микола Миколайович Аркас: життєвий та історіографічний аналіз / А. Онойко // Суспільствознавчі студії : зб. наук. праць викладачів, магістрантів, студентів Навчально-наукового Інституту історії та права МНУ ім. В.О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2013. – Вип.13. – С. 191-196.

203. **Пироженко, Л.** Аркас Микола Миколайович / Л. Пироженко. – 2008. – Режим доступу: <http://osvita-ua.net>.
204. Пісні «від народу» // Жадько В.О. Микола Аркас : роман-пошук. – К. : СПД Жадько В.О, 2008. – С. 187-202. (Пошуки народних пісень. «Збірник українських пісень» записана М. Аркасом).
205. **Побірченко, Н.** Повернення Миколи Аркаса (1853-1909) / Н. Побірченко // Історико-педагогічний альманах. – 2007. – №1. – С. 47-55.
206. **Погорелова, В.** Живимося з Аркасівських джерел / В. Погорелова // Краєзнавчий альманах. – 2003. – № 1. – С. 72-77.
207. Про присвоєння Першій українській гімназії імені Миколи Аркаса : розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2003 р. № 104-р // Якименко С.І. Педагогічні погляди та громадсько-просвітницька діяльність М. Аркаса : монографія / С.І. Якименко, Н.Г. Шарата. – Вид. 2-ге, доп. та перероб. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2014. – С. 221. – [Режим доступу: uazako.com/.../idx98597.htm]
208. Просвітницька справа родини Аркасів : науково-методичний збірник. – Миколаїв : ПСІ КСУ, 2002. – 53 с.
209. **Ржепецький, Л.** Великий українець: життя і громадсько-просвітницька діяльність М.М. Аркаса на зламі ХІХ-ХХ століть / Л. Ржепецький // Ржепецький Л. Педагогічний пошук : кроки до майстерності. – Миколаїв, 2000. – С. 56-73.
210. **Ржепецький, Л.** Живий вогонь // Л. Ржепецький. Покликання. – Миколаїв, 1999. – Кн. 2. – С. 82-86.
211. **Ржепецький, Л.А.** «...Не цуратися і любити своє слово, свою мову...». (М. Аркас і діяльність товариства «Просвіта» в Україні на початку ХХ століття. За бібліотечними архівами) / Л.А. Ржепецький // Історія Півдня України від найдавніших часів до сучасності: проблеми національного, політичного, соціального, економічного, технічного, правового, релігійного та культурного розвитку : зб. наук. праць. – У 2-х частинах. – Миколаїв – Одеса, 1999. – Ч.2. – С. 117-120.

212. Річне справоздання з діяльності Українського товариства «Просвіта» у Миколаєві за 1907 рік // Якименко С.І., Шарата Н.Г. Педагогічні погляди та громадсько-просвітницька діяльність М. Аркаса : монографія / С.І. Якименко, Н.Г. Шарата. – Вид. 2-ге, доп. та перер. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2014. – Додаток 4. – С. 213-219.
213. **Сацкий, А.** Командор Н.Н. Аркас / Яхт-клуб : материалы по истории парусного спорта и Николаевского яхт-клуба. – Николаев, 2012. – С. 186-191.
214. Склеп и часовня Аркасов / Губская Т. Город мраморных ангелов : очерки / Т. Губская. – Николаев : Изд-во Ирины Гудым, 2010. – С. 120-123.
215. Склеп на могиле Н. Аркаса // Памятники истории и культуры Николаевской области : науч.-вспомог. библиограф. указатель / сост. Е.В. Сергеева. – Николаев, 1988. – С. 38.
216. Склеп на могиле Н. Аркаса // Умеренков А.Н. Корабелы живут над Бугом : очерк / А.Н. Умеренков. – Одесса : Маяк, 1983. – С. 99.
217. Спадщина М.М. Аркаса як наукова проблема // Якименко С.І. Педагогічні погляди та громадсько-просвітницька діяльність М. Аркаса: монографія / С.І. Якименко, Н.Г. Шарата. – Вид-во 2-ге, доп. та перероб. – К.Видавничий Дім «Слово», 2014. – С. 10-29.
218. **Стариков, И.** Спящие львы Николая Аркаса // И. Стариков. Таинства судьбы и личностей : историко-психологические новеллы. – Николаев, 2014. – С. 160-168.
219. **Старовойт, Л.В.** Художнє осмислення постатті Миколи Аркаса у прозовому доробку Віктора Жадька / Л.В. Старовойт // Наук. вісник МДУ ім. В.О. Сухомлинського: зб. наук. праць. Сер.: Філологічні науки. – Миколаїв, 2013. – Вип.4.1. – С. 255-260.
220. **Старовойт, Л.В.** Творчі взаємини М.М. Аркаса з М.Л. Кропивницьким (за матеріалами епістолярної спадщини) / Л.В. Старовойт // Шануючи пам'ять патріота України. Документи. – Миколаїв, 1987. – С. 42-47.

221. **Терновский, М.В.** Семейство Аркас // Терновский М.В. Истории Николаевского яхт-клуба. – Николаев : Аттол, 2005. – С. 29-41.
222. **Титаренко, О.І.** Микола Аркас та Марко Кропивницький: сторінки дружби / О.І. Титаренко // Бібліотечка українознавства для вчителя : наук.-метод. вісник / Миколаїв. обл. інститут удосконалення вчителів. – Миколаїв, 1993. – Вип. 1. – С. 15-18.
223. **Тригуб, О.** Аркасівська перлина (сторінки історії села Стара Богданівка) / О. Тригуб // Краєзнавство. – 2013. – № 1. – С. 61-69.
224. **Трофимова, І.М.** «М.М. Аркас – фундатор Миколаївської «Просвіти» // Модернізація вищої освіти України в контексті євроінтеграції: зб. матеріалів щорічних Магістрантських читань. – Миколаїв : МДУ, 2005. – С. 135-139.
225. **Ульяновський, В.І.** Микола Аркас «Історія України-Русі». Михайло Грушевський / В.І. Ульяновський // Науковий збірник РАУ: Історія і історіографія. Джерелознавство. – К., 1996.
226. **Ульяновський, В.І.** Українська справа в житті М. Аркаса / В.І. Ульяновський // Бібліотечка українознавства для вчителя: наук.-метод. вісник. – Миколаїв, 1993. – Вип.1. – С. 5-13; С. 23-27.
227. **Цимбал, Л.М.** Аркас як фундатор і засновник перший голова Миколаївської «Просвіти» // Проблеми історії національного руху в Україні (до 1917р.): тези доповідей / М.М. Цимбал, В.П. Шкварець. – Київ; Миколаїв, 1992. – Ч. 3. – С. 44-45.
228. **Цимбал, Л.М.** Миколаївська «Просвіта»: пошуки і нові знахідки / Л.М. Цимбал // Шануючи пам'ять патріота України. Документи і матеріали про життя та діяльність М.М. Аркаса. – Миколаїв, 1997. – С. 40-42.
229. **Цимбал, Л.** Передумови та початки товариства «Просвіта» у Миколаєві / Л. Цимбал // Краєзнавчий альманах. – 2003. – №1. – С. 46-56.

230. **Чередниченко, Ю.П.** Внесок родини Аркасів в розвиток суспільно-політичної думки України / Ю.П. Чередниченко // Дослідження студентів як складова розвитку науки в університеті : зб. наук. праць / МНУ імені В.О. Сухомлинського; Навчально-науковий Інститут історії та права. – Миколаїв, МНУ, 2012. – Вип. 12. – С. 191-196.
231. **Шарата, Н.Г.** Використання прогресивних ідей М.М. Аркаса в діяльності навчальних закладів / Н.Г. Шарата // Педагогічні науки : зб. наук. праць. – Херсон : Вид-во ХДУ, 2007. – Вип. 46. – С.41-49.
232. **Шарата, Н.Г.** Вплив генетичного грецького коріння на формування світогляду М.М. Аркаса / Н.Г. Шарата // Культурний і побутовий взаємовплив українців та національних меншин Південної України. – Миколаїв, 2007. – С. 186-189.
233. **Шарата, Н.Г.** Просвітницька діяльність М.М. Аркаса / Н.Г. Шарата // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : зб. наук. праць Уманського держав. педагог. ун-ту ім. П. Тичини / за ред. Н.С. Побірченко. – Умань : РРЦ. Софія, 2007. – Вип. 20. – С. 202-211.
234. **Шарата, Н.Г.** Просвітницькі і виховні студії М.М. Аркаса / Н.Г. Шарата. – Миколаїв. – 97 с.
235. **Шешунова, І.М.** М.М. Аркас – хронограф історії України / І.М. Шешунова, Н.О. Рижева // Шануючи пам'ять патріота України. Документи і матеріали про життя та діяльність М.М. Аркаса. – Миколаїв, 1997. – С. 23-27.
236. **Шкварець, В.П.** Відродження Миколаївської «Просвіти» / В.П. Шкварець // Історія України. Маловідомі імена, події, факти. – К. : Рідний край, 1999. – Вип. 7. – С. 239-243.
237. **Шкварець, В.П.** Епістолярний спадок М.М. Аркаса / В.П. Шкварець // Масяня : зб. наук. праць. – Миколаїв-Одеса, 2002. – Історичні дисципліни та українознавство. – Т. 1. – С. 10-22.
238. **Шкварець, В.П.** Епістолярний спадок // Микола Миколайович Аркас: Життя, творчість, діяльність / В.П. Шкварець. – Миколаїв-Одеса : Тетра, 2002.

239. **Шкварець, В.П.** Микола Миколайович Аркас: життя, творчість, діяльність / В.П. Шкварець. – Миколаїв, 2002. – 260 с.
240. **Шкварець, В.П.** Микола Миколайович Аркас. – Миколаїв-Одеса, 2002. – 254 с.
241. **Шкварець, В.П.** Доба українського козацтва та Запорізької Січі як одна з провідних складових Аркасової історичної творчості / В.П. Шкварець // Масяня: зб. наук. праць. – Миколаїв-Одеса, 2002. – Т.1: Історичні дисципліни та українознавство. – С. 3-10.
242. **Шкварець, В.П.** Про поетичну творчу спадщину М.М. Аркаса / В.П. Шкварець // Краєзнавчий альманах. – Миколаїв, 2001. – Вип. 1. – С. 41-52.
243. **Шкварець, В.П.** Проблеми української національної ідеї та культури в «Історії України-Русі» М.М. Аркаса / В.П. Шкварець // Актуальні проблеми історії та культури України : зб. наук. праць. – Миколаїв-Одеса, 2001. – Т.1. – С. 42-45.
244. **Шкварець В.П.** Щодо листування М.М. Аркаса як голови Миколаївської «Просвіти» (1907-1908 рр.) / В.П. Шкварець // Краєзнавчий альманах. – 2003. – №1. – С. 34-41.
245. **Шкварець, В.П.** Українське козацтво та Запорізька Січ як одна з провідних органічних складових історичної творчості М.М. Аркаса / В.П. Шкварець // Краєзнавчий альманах. – Миколаїв, 2008. – Вип.1: Історія. Археологія. Наука. Культура. Освіта. Промисловість. Сільське господарство. – С. 58-65.

2.5 Публікації в матеріалах наукових конференцій, Аркасівських читань

246. **Авраменко, Л.В.** Образ Миколи Аркаса у поезії Д. Кременя / Л.В. Авраменко // Збірник матеріалів II Міжвузівської студентської наук.-практ. конференції «М. Аркас: погляд із сьогодення». – Миколаїв, 1998. – С. 84-86.

247. Аркасівські читання : Україна в контексті історичного розвитку Східної Європи : матеріали V Міжнарод. наук. конференції, 17-18 квітня 2015 р. – Миколаїв : МДУ імені В.О. Сухомлинського, 2015. – 272 с.
248. Аркасівські читання : матеріали II Міжнародної наук.-практич. конференції. – Миколаїв : МНУ ім. В.О. Сухомлинського, 2012. – 386 с.
249. Аркасівські читання : матеріали Міжнародної наук.-практич. конференції, 14-15 квітня 2011р. – Миколаїв : МНУ імені В.О. Сухомлинського. – 2011. – 322 с.
250. Аркасівські читання : матеріали IV Міжнародної наук.-практич. конференції. – Миколаїв : МНУ ім. В.О. Сухомлинського, 2014. – 300 с.
251. **Березовська, Т.** Аркаси в громадському та приватному житті // Аркасівські читання : матеріали I Міжнарод. наук. конференції, 14-15 квітня 2011р. – Миколаїв : МДУ імені В.О. Сухомлинського, 2011. – С.10-12.
252. **Березовська, Т.** Історичні студії Миколи Миколайовича Аркаса / Т. Березовська // Аркасівські читання : матеріали IV Міжнарод. наук.-практич. конференції, 11-12 квітня 2014 р. – Миколаїв : МНУ імені В.О.Сухомлинського, 2014. – С. 89-92.
253. **Белоус, Н.О.** Становлення художньої особистості М. Аркаса / Н.О. Белоус // Збірник матеріалів II міжвузівської студ. наук.-практ. конференції «М.М. Аркас: погляд із сьогодення». – Миколаїв, 1998. – С. 9-11.
254. **Білай, К.В.** М. Аркас. «Просвіта» на шпальтах миколаївської преси. Короткий огляд / К.В. Білай // Зб. матеріалів II міжвуз. студ. наук.-практ. конференції «М. Аркас: погляд із сьогодення». – Миколаїв, 1998. – С 64-69.

255. **Білюк, О.В.** Культурно-освітня діяльність М.М. Аркаса // Тези доповідей та повідомлень першої Миколаївської обласної краєзнавчої конференції, присвяченої 50-річчю Великої перемоги. – Миколаїв, 1995. – С. 11-12.
256. **Бойченко, О.І.** Педагогічний аспект просвітницької діяльності М.М. Аркаса / О.І. Бойченко // Наука.Студентство.Сучасність: збірник тез IV Всеукраїнської наук.-практ. конференції молодих вчених. – Миколаїв, 2013. – С. 205-208.
257. **Будак, С.В.** М. Аркас і його роль у відродженні національної школи / С.В. Будак // Збірник матеріалів II міжвузівської студ. наук. конференції. – Миколаїв, 1998. – С. 60-68.
258. **Бундюченко, Т.В.** Відбиток науково-історичного спадку М.М. Аркаса в українській історії / Т.В. Бундюченко., В.П Шкварець // Аркасівські читання: матеріали I Міжнародної наукової конференції, (14-15 квітня 2011 р.). – Миколаїв: МДУ імені В.О. Сухомлинського, 2011 р. – С. 15-18.
259. **Бундюченко, Т.** Літературна творчість Миколи Миколайовича Аркаса / В. Бундюченко // Аркасівські читання : матеріали II Міжнарод. наук.-практ. конференції, 27-28 квітня 2012р. – Миколаїв : МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2012. – С. 14-16.
260. **Варушкін, О.С.** Микола Миколайович Аркас – наш земляк, уродженець Північного Причорномор'я / О.С. Варушкін // Збірник матеріалів II Міжвузівської студентської наук.-практ. конференції «М. Аркас: погляд із сьогодення». – Миколаїв, 1998. – С. 37-39.
261. **Вашкевич, В.М.** М.М. Аркас про колонізацію півдня України / В.М. Вашкевич // Джерела духовності: тези науково-практичної конференції до 140-річчя М.М. Аркаса. – Миколів, 1993. – С. 75-77
262. **Васильєва Г.Г.** Творчий внесок М.М. Аркаса до скарбниці національної культури / Г.Г. Васильєва // Історія. Етнографія. Культура. Нові дослідження : матеріали IV Миколаїв. краєзнав. конференції. – Миколаїв : Атол, 2002. – С. 28-29.

263. **Вікнянський, П.М.** М.М. Аркас про розвиток культури України кінця XVII- початку XIX століття / П.М. Вікнянський // Збірник матеріалів II міжвузівської наук.-практ. конференції. – Миколаїв, 1998. – С. 46-48.
264. **Гузенко, Ю.** Благодійність родини Аркасів та « Просвіти» / Ю. Гузенко, В. Шкварець // Аркасівські читання : матеріали I Міжнародної наук. конференції, 14-15 квітня 2011р. – Миколаїв : МДУ імені В.О. Сухомлинського, 2011. – С. 18-20.
265. Джерела духовності: тези науково-практичної конференції до 140-річчя М.М. Аркаса. – Миколаїв, 1993. – 107 с.
266. **Донець, Л.С.** Аркас і українське культурне відродження / Л.С. Донець // Джерела духовності : наук.-практ. конференція до 140-річчя М.М. Аркаса. – Миколаїв, 1993. – С. 31-33.
267. **Єфанова, О.С.** Образ М. Аркаса в художній прозі його земляків / О.С. Єфанова // Зб. матеріалів II Міжвузівської студент. наук.-практич. конференції «М.М. Аркас: погляд із сьогодення». – Миколаїв, 1998. – С. 83-84.
268. Збірник матеріалів II Міжвузівської студент. наук.-практич. конференції «М.М. Аркас: погляд із сьогодення», присвяченої 145-й річниці від дня народження, 24-25 березня 1998 р. – Миколаїв, 1998. – 116 с.
269. **Іванов, В.Ф.** М.М. Аркас – миколаївський просвітитель XIX – початку XX ст. / В.Ф. Іванов // Тези доповідей і повідомлень IV Респуб. наук. конференції з історичного краєзнавства. – К., 1989. – С. 72-73.
270. **Караульна, О.** Аркас в українській історіографії / О. Караульна, Г. Покуль // Аркасівські читання : матеріали II Міжнародної наук.-практ. конференції, 27-28 квітня 2012р. – Миколаїв : МНУ ім. В.О. Сухомлинського. – 2012. – С. 16-19.

271. **Карнацький, І.В.** Історичні діячі українського козацтва у висвітленні М. Аркаса / І.В. Карнацький // Історія.Етнографія. Культура. Нові дослідження : матеріали IV Миколаїв. обл. краєзнавч. конференції. – Миколаїв, 2002. – С. 16-18.
272. **Кремінь, Т.Д.** Вічна загадка Аркаса / Збірник матеріалів II міжвузівської студ. наук.-практ. конференції «М.М. Аркас: погляд із сьогодення». – Миколаїв, 1998. – С. 19-21.
273. **Кушнір, І.В.** Роль М.М. Аркаса в утвердженні української мови, поетичного слова / І.В. Кушнір // Збірник матеріалів міжвузівської студ. наук. – практ. конференції «М.М. Аркас: погляд із сьогодення». – Миколаїв, 1998. – С. 69-72
274. **Луньов, А.В.** Діяльність М.М. Аркаса на ниві національно-культурного визначення народу України / А.В. Луньов // Джерела духовності : матеріали наук.-практ. конференції до 140-річчя М.М. Аркаса / А.В. Луньов. – Миколаїв, 1993. – 108 с.
275. **Малюченко, О.П.** Микола Аркас і розвиток кобзарського мистецтва в Україні / О.П. Малюченко // Зб. матеріалів II міжвуз. студ. наук. конференції «М.М. Аркас: погляд із сьогодення». – Миколаїв, 1998. – С. 31-33.
276. **Мамот, О.Г.** Становлення М.М. Аркаса як історика України / О.Г. Мамот, О.Ю. Коврига // Збірник матеріалів II міжвузівської студентської наук.-практ. конференції «М.М. Аркас: погляд із сьогодення» присвячений 145-й річниці від дня народження. – Миколаїв, 1998. – С. 39-41.
277. **Масютін, О.О.** Матеріали до біографії М.М. Аркаса в Одеському обласному архіві / О.О. Масютін // Збірник матеріалів II Міжвуз студент. наук.-практ. конференції «М.М. Аркас: погляд із сьогодення» присвяченої 145-й річниці від дня народження. – Миколаїв, 1998. – С. 8-9.

278. **Мельгерт, А.В.** Музичний аспект культурницької діяльності М.М. Аркаса / А.В. Мельгерт А.В., О.В. Теренова, Л.О. Худояш // Зб. матеріалів II Міжвуз. студ. наук.-практ. конференції «М.М. Аркас: погляд із сьогодення». – Миколаїв, 1998. – С. 13-16.
279. **Мезінов, О.** Рід Аркасів та храмове будівництво на Миколаївщині / О. Мезінов // Аркасівські читання : матеріали II Міжнародної наук.-практ. конференції, 27-28 квітня 2012 р. – Миколаїв : МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2012. – С. 21-23.
280. **Мірошніченко, В.Г.** Діяльність «Просвіти» та робочої кооперації на Україні напередодні першої світової війни / В.Г. Мірошніченко // Джерела духовності : тези наук.-практ. конференції до 140-річчя М. Аркаса. – Миколаїв, 1993. – С. 61-70.
281. **Мірян, А.М.** Нащадки Аркаса пам'ятають / А.М. Мірян // Історія. Етнографія. Культура. Нові дослідження : матеріали IV Миколаїв. обл. краєзнав. конференції. – Миколаїв: Атол, 2002. – С. 29-31.
282. **Никитин, В.И.** История и древности в жизни семейства Аркасов / В.И. Никитин // Матеріали Міжнародної наук.-практич. конференції, 14-15 квітня 2011 року. Миколаїв : МНУ ім. В.О. Сухомлинського, 2011. – 322 с.
283. **Омельчук, Н.В.** Розвиток українського театру на Миколаївщині // Збірник матеріалів міжвуз. студ. наук.-практ. конференції «М.М. Аркас: погляд із сьогодення», присвяченої 145-й річниці від дня народження. – Миколаїв, 1998. – С. 33-37.
284. Положення про обласну премію імені Миколи Аркаса: затверджене від 18 квітня 1996 року № 247. // Зб. матеріалів II Міжвузівської студент. наук.-практич. конференції « М.М. Аркас: погляд із сьогодення». присвяченої 145-ій річниці від дня народження – Миколаїв, 1998. – С. 6.
285. **Полухіна, О.М.** Чуття єдиної родини (до джерел аркасового натхнення) / О.М. Полухіна // Просвітянська справа родини Аркасів: матеріали круглого столу Південно-слов'янського університету. – Миколаїв, 2002. – С. 21-29.

286. Про встановлення обласної премії імені Миколи Аркаса: розпорядження Миколаївської обласної держадміністрації від 18.04.1996 р. // Зб. матеріалів II Міжвузівської студент. наук.-практич. конференції «М.М. Аркас: погляд із сьогодення». – Миколаїв, 1998. – С. 5.
287. **Пронь, Д.С.** Микола Миколайович Аркас – історик / Д.С. Пронь // Збірник матеріалів II міжвузівської студент. наук.-практич. конференції. – Миколаїв, 1998. – С. 41-44.
288. **Родіонова, Ю.А.** Життєдіяльність та творчість М.М. Аркаса як важлива складова за сучасниками, їх нащадками, вітчизняної історії та культури / Ю.А. Родіонова // Наука. Студентство. Сучасність: збірник тез IV Всеукраїнської наук.-практ. конференції молодих вчених. – Миколаїв, 2013. – С. 195-197.
289. **Родіонова, Ю.** Патріотичні виміри життя Миколи Миколайовича Аркаса (1853-1909 рр.) / Ю. Родіонова // Аркасівські читання: матеріали IV Міжнародної наук.-практ. конференції (11-12 квітня 2014 рр.) – Миколаїв : МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2014. – С. 121-123.
290. **Рева, Л.** Героїка національного та культурного Відродження XIX-поч. XX століття: Микола Аркас і Леся Українка / Л. Рева // Аркасівські читання: матеріали II Міжнародної наук.-практ. конференції, 27-28 квітня 2012 року. – Миколаїв : МНУ ім. В.О. Сухомлинського, 2012. – С. 23-26.
291. **Сасюк, С.Г.** М.М. Аркас як керівник Миколаївської «Просвіти» / С.Г. Сасюк // Зб. матеріалів II міжвуз. студ. наук.-практ. конференції «М.М. Аркас: погляд із сьогодення». – Миколаїв, 1998. – С. 63-64.
292. **Сідельник, О.Ю.** Просвітницька діяльність М.М. Аркаса / О.Ю. Сідельник // Зб. матеріалів II міжнарод. студ. наук.-практ. конференції «М.М. Аркас: погляд із сьогодення». – Миколаїв, 1998. – С. 72-77.

293. **Цимбал, Л.М.** Миколаївська «Просвіта» в 1907 році. Перший рік діяльності / Л.М. Цимбал // Тези першої обласної наукової краєзнавчої конференції. « Історія. Етнографія. Культура. Нові дослідження.» – Миколаїв, 1995. – С. 151-153.
294. **Цимбал, Л.** Про листування М.М. Аркаса як голови Миколаївської «Просвіти» (1907-1908 рр.) / Л. Цимбал, В. Шкварець // Джерела духовності: наук.-практич. конференція до 140-річчя М.М. Аркаса. – Миколаїв, 1993. – С. 26-28.
295. **Цимбал, Л.** Статути Аркасівської «Просвіти» 1907-1924 рр. / Л. Цимбал // Матеріали II Миколаївської краєзнавчої конференції «Історія. Етнографія. Культура. Нові дослідження». – Миколаїв, 1997. – С. 8-10.
296. **Чайковська, Д.Б.** Микола Аркас – історик, композитор, громадський діяч / Д.Б. Чайковська // Історія.Етнографія. Культура. Нові дослідження : матеріали IV Миколаїв. обл. краєзнавч. конференції. – Миколаїв, 2002. – С. 104-108.
297. **Чистов, В.П.** Музика в «Просвіте» / В.П. Чистов // «Історія. Етнографія. Культура. Нові дослідження» : матеріали III Миколаївської обласної краєзнав. конференції. – Миколаїв : Атол, 2000. – С. 223-226.
298. **Шарата, Н.Г.** Аркас та малодосліджені аспекти діяльності Миколаївської «Просвіти» // Історія. Етнографія. Культура. Нові дослідження» : матеріали IV Миколаївської обл. краєзнавч. конференції. – Миколаїв : Можливості Кіммерії, 2006. – С. 243-245.
299. **Шарата, Н.Г.** Вплив генетичного грецького коріння на формування світогляду М.М. Аркаса / Н.Г. Шарата // Культурний і побутовий взаємовплив національних меншин та українців Південної України.: матеріали Регіональної наук.-практич. конференції. – Миколаїв : Можливості Кіммерії, 2007. – С. 186-190.

300. **Шарата, Н.** Зміст та особливості діяльності Миколаївської «Просвіти» під керівництвом М.М. Аркаса / Н. Шарата // Аркасівські читання: матеріали наук. конференції, 27-28 квітня 2012 р. – Миколаїв : МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2012. – С. 29-32.
301. **Шкварець, В.** Літературний переклад М.М. Аркаса «Іліади» Гомера / В. Шкварець // Аркасівські читання : Україна в контексті історичного розвитку Східної Європи : матеріали V Міжнарод. наук. конференції, 17-18 квітня 2015 р. – Миколаїв : МДУ імені В.О. Сухомлинського, 2015. – С. 259-262.
302. **Шкварець, В.** Микола Миколайович Аркас – визначний український історик, поет, композитор, етнограф, фольклорист, просвітител, громадський діяч (07.01.1853 (26.12.1852) – 26.(13).03. 1909) / В. Шкварець // Аркасівські читання: матеріали I Міжнарод. наук. конференції, 14-15 квітня 2011 р. – Миколаїв : МДУ імені В.О. Сухомлинського, 2011.
303. **Шкварець, В.П.** Мотиви і наміри М.М. Аркаса до перекладу поеми Гомера «Іліада» / В.П. Шкварець, Т. Бундюченко // Аркасівські читання : Україна в контексті історичного розвитку Східної Європи : матеріали V Міжнарод. наук. конференції, 17-18 квітня 2015 р. – Миколаїв : МДУ імені В.О. Сухомлинського, 2015. – С. 195-200.
304. **Шкварець, В.П.** Педагогічно-освітні погляди, ідеї та спадщина М.М. Аркаса-першого та його всиновленого онука М.М. Аркаса – третього або молодшого / В.П. Шкварець // Аркасівські читання: матеріали II міжнарод. наук.-практ. конференції 27-28 квітня 2012 р. – МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2012. – С. 34-38.

2.6 Публікації в періодичних виданнях

305. **Агеев, Ю.** Присуждение премии имени Н.Н. Аркаса / Ю. Агеев // Южная правда. – 2006. – 12 декабря.
306. **Антонюк, А.** Нове про Миколу Аркаса / А. Антонюк // Сільський час. – 2004. – 21 травня. – С. 8.

307. **Антонюк, В.** Тайна Николая Аркаса / В. Антонюк // Южная правда. – 2014. – 7 сентября.
308. **Баранов, М.** Він не міг не повернутися. [Про відкриття пам'ятного знаку М.М. Аркасу в Миколаєві] / М. Баранов // Радянське Прибужжя. – 1992. – 29 жовтня.
309. **Береза, І.** Микола Аркас: історичні портрети / І. Береза // Освіта. – 1992. – 30 грудня; Основа. – 1992. – № 80-81. – 30 грудня.
310. **Береза, І.Ю.** Листування Миколи Аркаса та Василя Доманицького / І.Ю. Береза, В. Русова // Освітнянські вітрила. – Миколаїв, 2006. – №3-4. – С. 152-180.
311. **Березовська, Т.** Аркаси: доля знаменитої родини / Т. Березовська // Щотижня. – 1993. – 16 січня. – С. 6.
312. **Березовская, Т.Н.** Н.Н. Аркас: письма из Богданочки / Т. Березовская // Южная правда. – 2004. – 8 апреля.
313. **Березовская, Т.** Николай Аркас: известный и неизвестный / Т. Березовская // Соборна вулиця / Соборная улица: Миколаївський літературно-художній журнал. – Миколаїв, 2012. – № 3. – С. 92-94.
314. **Бойченко, В.** Вшануймо Аркаса! / В. Бойченко // Культура і життя. – 1989. – 22 травня. – С. 4.
315. **Бойченко, В.** Трагічна історія Аркасової історії / В. Бойченко // Радянське Прибужжя. – 1998. – 24 січня. – С. 3.
316. **Бойченко, В.** Повернення видатного земляка / В. Бойченко // Радянське Прибужжя. – 1992. – 27 жовтня. – С. 3.
317. **Бойченко, В.** Оба ми Миколи, або забутий син Аркасового роду / В. Бойченко // Щотижня. – 1992. – 28 лютого. – С. 8.
318. **Бойченко, В.** Привітаймо аркасівський рік / В. Бойченко // Рідне Прибужжя. – 2002. – 18 травня.

319. **Бойченко, В.** Ще один Аркас! / В. Бойченко // Радянське Прибужжя. – 1992. – 18 лютого. – С. 2.
320. **Бойчук, С.** Новые находки о семье Аркасов / С. Бойчук // Южная правда. – 2013. – № 42 (16 апреля). – С. 3.
321. **Бондарчук, Н.** «У Христофорівку, до Миколи Аркаса...» / Н. Бондарчук // Рідне Прибужжя. – 2003. – 31 жовтня. – С. 3
322. **В честь Н.Н. Аркаса.** [Открытие мемориальной доски на доме, где жил Н.Н. Аркас] // Вечерний Николаев. – 2002. – 28 сентября.
323. **Валович, О.** Историк Аркас / О. Валович // Слава і честь. – 1993. – 13 січня. – С. 21.
324. **Виноградова, А.К.** 150-летию Н.Н. Аркаса / А. Виноградова // Вечерний Николаев. – 2002. – 11 января.
325. **Граждан, В.** Друга премія Аркаса / В. Граждан // Прибузький вісник. – 2003. – 4 лютого . – (Про О.М. Долинську – педагога першої музичної школи м. Первомайська, лауреата обл. премії імені М. Аркаса).
326. **Гузенко, Ю.І.** Міжнародна науково-практична конференція «Аркасівські читання» / Ю.І. Гузенко // Український історичний журнал. – 2011. – № 3. – С. 217-218.
327. **Даниленко, Т.** Віче Лауреатів: Рік Аркаса. / Т. Даниленко // Рідне Прибужжя. – 2003. – 6 лютого.
328. **Доркену, А.** Шевченко й Аркас: на перехресті життя і творчості / А. Доркену // Рідна школа. – 2009. – № 5-6. – С. 80.
329. **Дрозд, В.** Аркаси / В.Дрозд // Слово Просвіти. – 2003. – № 9 (23 лютого-4 березня). – С. 10-11.
330. **Жадько, В.О.** Историк з Богданівки, або Аркасові леви / В.О. Жадько // Голос України. – 1993. – 27 січня. – С. 16.

331. **Загородній, М.** Вічне світло «Просвіти» / М. Загородній // Аркасівська вулиця. – 2000. – Ч.1. – Листопад. – С. 2.
332. **Іванко, А.** М.М. Аркас – історик, композитор, просвітянин / А. Іванко // Історія України. – 2002. – № 33-34 (вересень). – С. 13-17.
333. **Іванов, В.Ф.** М.М. Аркас – миколаївський просвітитель кінця ХІХ-початку ХХ століття / В.Ф. Іванов // Історія України (Перше вересня). – 2002. – № 33-34. – С. 72-73.
334. **Івашко, О.** Грек Микола Аркас започаткував у Миколаєві «Просвіту» / О. Івашко // Урядовий кур'єр. – 2013. – № 35 (21 лют.). – С. 13.
335. **Климчук, О.** «...Осмівивсь і я свого додати» / О. Климчук // Україна. – 1978. – № 4. – С. 18.
336. **Ковтун, В.** Частная библиотека семейства Аркасов / В. Ковтун // Вечерний Николаев. – 2002. – 10 августа.
337. **Козлов, С.К.** 150-летию Н.Н. Аркаса / С. Козлов // Вечерний Николаев. – 2002. – 24 декабря.
338. **Кондрашов, В.Ф.** Вірний син України / В.Ф. Кондрашов // Радянське Прибужжя. – 1992. – 27 жовтня. – С. 3.
339. **Кондрашов, В.** Фундатор Миколаївської «Просвіти» (про сподвижницьку працю на ниві просвіти народу нашого земляка М. Аркаса) / В. Кондрашов // Рад. Прибужжя. – 1994. – 24 грудня.
340. **Корабель миколаївської культури** // Літературна Україна. – 2013. – № 6 (7лютого). – С. 15.
341. **Кремінь, Д.** Наш земляк – відомий і невідомий / Д. Кремінь // Радянське Прибужжя. – 1999. – 27 березня. – С. 2.
342. **Кузнецов, А.** Аркасовский год на Николаевщине / А. Кузнецов // Южная правда. – 2002. – 28 мая.

343. **Кулиняк, Д.** Після Кобзаря – найкорисніша / Д. Кулиняк // Аркасівська вулиця. – 2001. – № 3 (5). – жовтень-грудень.
344. **Лауреати обласної премії Миколи Аркаса.** 2002 рік. // Рідне Прибужжя. – 2003. – 21 січня.
345. **Лисогурська, Л.** Триєдиний Микола Аркас / Л. Лисогурська // Рідне Прибужжя. – 2006. – 30 травня.
346. **Майборода, В.** Аркас повернувся до свого народу / В. Майборода // Освіта. – 2004. – № 54. – 22-29 грудня.
347. **Ментель, О.** Аркасів вічний слід над гордістю нащадків... / О. Ментель // Рідне Прибужжя. – 2003. – С. 21.
348. **Марущак, В.** Гімназії імені Миколи Аркаса – 10 років / В. Марущак // Освіта України. – 2004. – 27 липня.
349. **Москаленко, В.** Школа Миколи Аркаса : [історія аркасівської початківки у с. Христофорівка] / В. Москаленко // Рідне Прибужжя. – 2008. – 27 травня. – С. 2.
350. **Новицкий, А.** Книга об Аркасе. / А. Новицкий // Сов. Украина. – 1959. – № 2. – С. 169.
351. **Орел, В.** Такий був Микола Аркас / В. Орел // Україна. – 1979. – № 29. – С. 12.
352. **Петренко, О.** Оперный акцент «Год Аркаса» / О. Петренко // Вечерний Николаев. – 2003. – 18 февраля.
353. **Пироженко, Л.** Педагогічний портрет у номері: Микола Аркас / Л. Пироженко // Директор школи. – № 1. – 2006.
354. **Полухіна, О.М.** М. Аркас: музика та історія / О.М. Полухіна // Південна правда. – 1990. – 27 жовтня. – С. 3.

355. По Україні. Українська сільська школа. // Рідний край. – 1906. – № 42 – С. 10.
356. Премия имени Аркаса: определены лауреаты // Вечерний Николаев. – 2013. – № 4.
357. **Ржепецький, Л.** Ім'я Аркаса зобов'язує: 26 лютого 1907 року розпочала свою діяльність Миколаївська «Просвіта» / Л.Ржепецький // Рідне Прибужжя. – 2008. - № 22(26 лют.) – С. 1.
358. **Романюк, В.** Гимназия имени Николая Аркаса / В. Романюк // Южная правда. – 2003. – 20 марта.
359. **Рудь, О.** Славетний аркасівський дух : вірш / О. Рудь // Педагог. – № 3 (квітень).
360. **Самійленко, Л.** Слідами родини Аркасів / Л. Самійленко // Вісті з України. – 1991. – № 32. – С. 14.
361. **Сарбей, В.Г.** А була поема... В рукописній спадщині Миколи Аркаса залишилась ненадрукована поема «Гетьман Пилип Орлик» / В.Г. Сарбей, Г.М. Курас // Радянське Прибужжя. – 1993. – 2 лютого. – С. 3.
362. **Серебрякова, Т.З.** З приватної колекції Аркасів / Т.З. Серебрякова // Соборна вулиця: Миколаївський літературно-художній журнал. – Миколаїв, 2012. – № 3. – С. 118-120.
363. **Тонковид, В.** Три главных дела Аркаса и много малых должных жить. Премия имени Н.Аркаса: определены лауреаты / В. Тонковид // Вечерний Николаев. – 2013. – № 4. – С. 2.
364. **Топоров, А.** Невідомі епізоди життя М.М. Аркаса / А. Торопов // Південна правда. – 1983. – 1 жовтня. – С. 3.
365. **Улицька, Ф.Я.** Мистецька аркасіана нащадків / Ф.Я. Улицька // Освітнянські вітрила. – 2003. – № 1. Миколаїв, 2003. – С. 179-182.

366. **Ульяновський, В.І.** «Здається, усьому б допоміг...»: маловідомі листи Миколи Аркаса / В.І. Ульяновський // Архіви України. – 1993. – № 1-3.
367. **Холм, М.** В Одесі – про Миколу Аркаса / М. Холм // Думська площа. – 2001. – 7 грудня. – С. 4.
368. **Цимбал, Л.М.** Борис Грінченко – Микола Аркас. Українська «Просвіта» у своїй спільності та зв'язках // Вересень: науково-методичний інформаційний журнал. – 2002. – № 1(19). – С. 15-17.
369. **Шарата, Н.Г.** Виховні студії родини Аркасів / Н.Г. Шарата, Т.В. Березовська // Вересень. – 2006. – № 1-2(34-35). – Миколаїв. – С. 145-148.
370. **Шарата, Н.Г.** Педагогічні аспекти книги М.М. Аркаса «Історія України-Русі» / Н.Г. Шарата // Вересень. – 2007. – № 3-4(40-41). – Миколаїв, 2007. – С. 170-179.
371. **Шевчук, О.** Микола Аркас (До 140-річчя від дня народження) / О. Шевчук // Українська культура. – 1993. – № 1. – С. 12-13, 17-18.
372. **Шкварець, В.** «Історія України-Русі» Миколи Аркаса / В. Шкварець // Історія України. – 2010. – № 6-7 (лютий). – С. 33-35.
373. **Шкварець, В.** Микола Аркас / В. Шкварець // Часопис «Тернопіль». – 1995. – № 1. – С. 43-45.
374. **Яринчук, И.** Здесь раньше дом стоял... / И. Яринчук // Вечерний Николаев. – 1992. – 29 октября. – С. 3.

2.7 Опера «Катерина»

375. **Авраменко, С.М.** Національні основи опери М.М Аркаса «Катерина» / С.М. Авраменко // Джерела духовності: тези наук.-практ. конференції до 140-річчя М.М. Аркаса. – Миколаїв, 1993. – С. 72-77.

376. **Авраменко, С.М.** Опера М.А. Аркаса «Катерина» – твір національного музично-театрального мистецтва / С.М. Авраменко // Шануючи пам'ять патріота України. Документи і матеріали про життя та діяльність М.М. Аркаса. – Миколаїв, 1997. – С. 57-64.
377. **Буша, В.Н.** Ще раз про «Катерину» та її сценічне буття / В.Н. Буша // Збірник матеріалів II міжвузівської науково-практичної конференції «М.М. Аркас: погляд із сьогодення». – Миколаїв, 1998. – С. 29-31.
378. **Даниленко, Т.** До нової мистецької якості. Прем'єра опери М. Аркаса в Миколаєві / Т. Даниленко // Українська культура. – К., 2003. – № 6. – С. 23-28.
379. Дві транскрипції: М. Аркас. Козак (танець з опери «Катерина») / Коломієць А. Прийди, прийди сонечко. 12 транскрипцій для фортепіано. – К. : Музична Україна, 1968. – 36с. // Музичні видання України. 1966-1971: бібліогр. покажчик / упоряд. В.С. Погорєлов. – Музична Україна, 1981. – Ч. 2. – С. 102.
380. ***Жадько, В.О.** Вплив Марка Кропивницького на драматичну творчість Миколи Аркаса: народження опери «Катерина» / В.О. Жадько // Гілея. Науковий вісник: зб. наук. праць. Сер.: Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки. – К., 2010. – Вип. 32. – С. 31-39.
381. **Жадько, В.** Микола Аркас: «Катерина». Опера: текст і клавір. Рецензії. Листування / В.Жадько. – К. : СПД Жадько В.О., 2008. – 256 с.
382. **Загайкевич, М.П.** Українська музична культура / М.П. Загайкевич // Історія української культури. У 5-ти т. – К., 2005. – Т.4. – Кн. 2: Українська культура другої половини ХІХ століття. – С. 207-285.
383. **Іванов, В.Ф.** Музичні джерела опери М. Аркаса «Катерина» / В.Ф. Іванов. // Шануючи пам'ять патріота України. Документи і матеріали про життя та діяльність М.М. Аркаса. – Миколаїв, 1997. – С. 41-51.

384. **Іванов, В.Ф.** «Катерина» Т.Г. Шевченка в музиці М.М. Аркаса / В.Ф. Іванов // Культура Півдня України. – 1991. – С. 10-13.
385. **Камінський, Ф.** Опера «Катерина» – творіння нашого земляка / Ф. Камінський // Південна правда. – 1989. – 9 березня.
386. «Катерина»: опера в 3-х актах. Лібретто по Шевченку. – С.-Петербург, 1903.
387. «Катерина» у світах // Жадько В. Микола Аркас: роман-пошук. – К.: СПД Жадько В.О., 2008. – С. 247-278.
388. **Лисенко, І.** Опера «Катерина» Н.Н. Аркаса на николаевской сцене / І. Лисовенко // Вечерний Николаев. – 2003. – 14 январа.
389. **Мельников, Є.** Історично-мистецькознавчий аналіз опери Миколи Аркаса «Катерина» / Є. Мельников // Аркасівські читання : матеріали І Міжнарод. наук. конференції, 14-15 квітня 2011р. – Миколаїв : МДУ імені В.О. Сухомлинського, 2011. – С. 20-23.
390. **Нецветаєва, М.В.** Яка ж та справжня «Катерина»? / М.В. Нецветаєва // Збірник І міжвузівської студентської наук.-практ. конференції «М.М. Аркас: погляд із сьогодення». – Миколаїв, 1998. – С. 16-19.
391. **Опера «Катерина» Н. Аркаса** // История украинской музыки. – М. : Музыка, 1981. – С. 82-83.
392. **Опера «Катерина»** // Гозепуд А. Краткий оперный словарь. – К. : Муз. Україна, 1986. – С. 100.
393. **Пасічник, П.В.** М. Аркас «Козачок» з опери «Катерина» / Пер. здійснений із клавіру опери «Катерина» для скрипки і баяну (акордеону) / П.В. Пасічник // Збірник матеріалів ІІ міжвузівської студентської наук.-практ. конференції «М.М. Аркас: погляд із сьогодення». – Миколаїв, 1998. – С. 21-28.
394. **Петренко, О.М.** «Катерина» М.М. Аркаса у контексті світової оперної класики / О.М. Петренко, С.І. Джуряк, С.В. Кобзаренко // Шануючи патріота України. Документи і матеріали про життя та діяльність М.М. Аркаса. – Миколаїв, 1997. – С. 51-57.

395. **Чемерисюк, О.А.** «Катерина» М. Аркаса на терені національної театральної культури другої половини ХІХ-поч. ХХ століття / О.А. Чемерисюк // Збірник матеріалів ІІ міжвузівської студентської наук.- практи. конференції «М.М. Аркас: погляд із сьогодення». – Миколаїв, 1998. – С. 28-29.

Допоміжний апарат

Бібліографічні покажчики

396. **Аркас, М.М.** З родинної хроніки : поезії : біобібліограф. покажчик / упоряд. та авт. передм. В.І. Ульяновський ; уклад. С.А. Кустовська. – Миколаїв, 1993. – 90 с.
397. Аркасів вічний слід над гордістю нащадків... : бібліографічний список. – Миколаїв : Науково-педагогічна бібліотека, 2006. – 4 с.
398. Микола Миколайович Аркас у вимірі часу : біобібліограф. покажчик / уклад. В.Д. Вілкул. – Миколаїв : МНУ ім. В.О. Сухомлинського, 2014. – 37 с.
399. Шануючи пам'ять великого земляка : бібліограф. покажчик / Центральна бібліотека ім. М.Л. Кропивницького для дорослих; уклад. О.В. Сергеева. – Миколаїв, 2012. – 24с.

Фільми

400. **Аркас, М.** «Іду в життя, життя нове» : фільм // Живе слово : антологія краєзнавства з художньої культури : електрон. посібник. – Миколаїв : МОППО, 2007. – Вип.1.

Іменний покажчик праць

А

Авраменко О. – 133, 246, 306, 307,
375, 376
Агеєв Ю. – 305
Айзікова Л.В. – 97
Андріяш В.І. – 125, 131-136, 142
Аркас З.А. – 105, 106

Б

Багмет М. – 142
Баранов М. – 308
Береза І. – 44, 97, 309, 310
Береза Ю.І. – 144, 145, 146
Березовська Т.В. – 54, 87, 88, 107,
126, 147-156, 251, 252, 311-313, 369
Бесараб А.М. – 157
Белоус Н.О. – 253
Біднов В.О. – 108
Білай К.В. – 254
Білик В. – 158
Білюк О.В. – 255
Богданцев В. – 159
Бойченко В. – 314-319
Бойченко О.І. – 256
Бойчук С. – 143, 161, 320
Бондарчук Н. – 321
Бороздин І.К. – 109
Борщак І. – 110
Будак С. В. – 162, 257
Бундюченко Т.В. – 111, 163-166, 258,
259, 303
Буша В.Н. – 377

В

Валович О. – 323
Варушкін О.С. – 260
Васильєва Г.Г. – 262
Вашкевич В.М. – 171, 261
Венгеров С.А. – 55
Виноградова А.К. – 324
Вікнянський П.М. – 263
Вілкул В.Д.(уклад.) – 398
Водяна П.М. (уклад.) – 44

Волос О. – 168

Г

Гвоздицький П.М. – 6, 8
Гирич І. – 170
Гозепуд А. – 392
Горбуров Є.Г. – 35
Граждан В. – 327
Гриневич К.Е. – 112
Гриценко В.П. – 127
Грушевський М.С. – 113
Губська Т. – 214
Гузенко Ю.І. – 264, 326

Д

Даниленко Т. – 36, 327, 378
Добровольський О.А. – 114
Донець Л.С. – 266
Доркену А. – 328
Дорошенко О.М. – 128
Дрозд В. – 329
Дружиніна Є.І. – 115
Друмов В.І. – 172, 173

Є

Єфанова О.С. – 267
Єфіменко А.Я. – 116

Ж

Жадько В.О. – 137, 141, 174-178, 197,
204, 330, 380-382, 387

З

Завгородній М. – 331
Завгородній М. – 331
Загайкевич М.П. – 382
Заковоротний Д. – 179
Зякун А.І. – 129

І

Іваницька Л.В. – 36
Іванко А. – 332
Іванов – 269, 333, 383, 384
Івашко О. – 334
Іпатенко Н.М. – 181

К

Камінський Ф. – 11, 182, 385

Капвульна О. – 270
Карабін Б. – 184
Карпенко В. – 183
Климчук В. – 335
Ковальова О.Ф. – 50, 196
Ковтун В. – 336
Козлов С.К. – 337
Коломієць А. – 379
Кочуров Р.Ю. – 189
Кравець Т.В. – 185-188
Кремень В. – 39
Кремінь Д. – 190, 341
Кремінь Т.Д. – 272
Крючков Ю.С. – 57
Кубійовия В. (ред.) – 25
Кузнецов – 342
Кулиняк Д. – 343
Курас І.Ф.(ред.) – 28, 361
Кустовська С. (уклад.) – 396
Кушнір І.В. – 273

Л

Липинський В. – 117
Липинський В.К. – 192
Лисенко І. – 388
Лисогурська Л. – 345
Ліфанов В.Р. – 47
Луньов А.В. – 274
Лящук Ю.А. – 118, 193, 194

М

Майборода В. – 346
Малюченко О.П. – 275
Мальничук Я. – 184
Мамот О.Г. – 276
Марушак В. – 348
Марушак В.І. (уклад.) – 44
Масютін О.О. – 277
Мезінов О. – 279
Мельгерт А.В. – 278
Мельник П.Ф. – 139
Мельников Є. – 389
Ментель О. – 347
Мілющенко В.А. – 47
Мірошніченко В.Т. – 280
Мірян А.М. – 281

Мокульський (ред.) – 52
Морозова О.С. – 195
Москаленко В. – 340
Муха А. – 61

Н

Нецветаєва М.В. – 390
Нікітін В.І. – 199, 282
Новицький А. – 350

О

Оглоблін О. – 119
Огренич Н. – 201
Омельчук Н.В. – 283
Онойко А. – 202
Орел В. – 351

П

Пасічник П.В. – 393
Петренко О.М. – 352, 394
Пироженко Л. – 203, 353
Підкова І. (ред.) – 27
Побірченко Н.С. (ред.) – 205, 233
Погорелов В.С. (упоряд.) – 379
Погорелова В. – 206
Покуль Г. – 270
Половцев А.А. – 62
Полухіна О.М. – 285, 354
Пронь Д.С. – 287

Р

Рева Л. – 290
Ржепецький Л. – 209-211, 357
Рижева Н.О. – 235
Родіонова Ю.А. – 288, 289
Романюк А. – 358
Рудь О. – 359
Русова В. – 145

С

Савчак Г.Я. – 63
Самійленко Л. – 360
Сарбей В.Г. – 4, 361
Сасюк С.Г. – 291
Сацький А. – 213
Семчишин М. – 58
Сергеєва О.В. (уклад.) – 215, 399
Серебрякова Т.З. – 362
Сідельник О.Ю. – 292

Смолій В.А. (ред.) – 22
Старіков І. – 218
Старовойт Л.В. – 219, 220
Сухомлинська О.В. – 43

Т

Теренова О.В. – 278
Терес Н.В. – 36
Терновський М.В. – 221
Титаренко О.І. – 222
Ткаченко А. – 51
Тонковид В. – 263
Топоров А. –
Тригуб О. – 223
Трофимова І.М. – 224
Тункіна І.В. – 120

У

Улицька Ф.Я. – 365
Умеренков А.Н. – 216
Ульяновський В.І.(упоряд.) – 1, 12,
41, 225, 226, 366

Х

Холм М. – 367,
Худояш Л.О. – 278

Ц

Цимбал Л.М. – 173, 227, 228, 229,
293-295, 368

Ч

Чайковська Д.Б. – 296
Чемерисюк О.А. – 395
Чередниченко Ю.П. – 230
Чистов В.П. – 50, 196, 297

Ш

Шарата Н.Г. – 130, 167, 180, 198,
231-234, 207, 212, 217, 298-300, 369,
370
Шевчук О. – 371
Шешунова І.М. – 235
Шитюк М.М. – 35
Шкварець В.П. – 38, 40, 118, 121,
123, 133, 139, 163, 164, 227, 236-245,
258, 264, 301-304, 372, 373

Шуляр В.І. (ред.) – 44
Шуста Р. – 27

Я

Якименко С.І. – 124, 167, 180, 198,
207, 212, 217
Яковлєв В. – 104
Яринчук І. – 374

Микола Миколайович Аркас: погляд із сьогодення

Біобібліографічний покажчик

Упорядник

Вілкул В.Д. – зав. сектору науково-інформаційної роботи Наукової бібліотеки
МНУ імені В.О.Сухомлинського

Науковий редактор

Мельнікова Н.Є. – директор наукової бібліотеки МНУ імені
В.О. Сухомлинського

Технічний редактор

Кафтан Н.В. – бібліотекар інформаційно-бібліографічного
відділу Наукової бібліотеки МНУ імені В.О. Сухомлинського